

Izhaia dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

GLASILLO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 25.

CHICAGO, ILL., PETEK, 1. APRILA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

BOJI NA IRSKEM.

Papež Benedikt potrdi zardi razmer na Irskem.

Rim, 31. marca.—Sveti Oče Benedikt je včeraj ko se je razgovarjal z nadškofom Danielom J. Mannix iz Melbourne, Avstralija, pokazal, kako hudo mu je zaradi žalostnih razmer na Irskem. Pogovor je trajal več ko eno uro. Za tolmača je bil papežev poddržavni tajnik nadškof Ceretti.

Brutalni napad.

Dublin, 31. marca.—Okoli 40 oboženih civilistov je vdrlo v stanovanje Viljema Fleminga ter zahtevalo od njega, naj jim izroči svojo puško. Ker tega ni hotel takoj storiti so začeli streljati nanj in njegovega sina Roberta. Roberta so ustrelili, očeta pa smrtnonevorno raniли. To se je zgodilo iz maščevanja nad Sinnfeinovci.

Anglija ne pusti uvažati orožja in municije.

London, 31. marca.—Angleška vlada je pod strogo kaznijo prepovedala uvažati orožje in streljivo v Združeno kraljestvo za vse tiste, ki nimajo dovoljenja. Ravnotako je tudi strogo prepovedano prevážati orožje in streljivo iz Anglije na Irsko.

Ameriški Rdeči križ je dal 100.000 dolarjev za Irsko.

Washington, 30. marca.—Kakor poročajo iz glavnega urada Rdečega križa, je vodstvo sklenilo, da bo iz fonda za nepričakovane slučaje da lo 100.000 dolarjev za olajšanje bede na Irskem.

ŠVICA DELA ZA ZVEZO NEVTRALNIH SIL.

Paris, 31. marca.—Nevelne sile so očitno proti Zvezi narodov in vrovnemu svetu. Švica se je začela pogajati s Holandsko, Švedsko, Norveško in Dansko, da bi dosegla zvezo nevtralnih sil, ki se ne brigajo za postopanje zaveznikov, temveč vstrajajo na tem, da mora biti trgovski promet z Nemčijo tudi nadejno prost.

NAJVEČ DENARJA

bodo prejeli Vaši, če ga jim pošljete po našem posredovanju. O tem se boste prepričali.

NOBENIH SITNOSTI

za one, ki prejmejo denar, kajti ne bodo imeli nobenih potov, temveč bodo dobili denar naravnost na dom.

NAJHITREJE IN NAJCENEJE PO DNEVNEM KURZU ZVEZE Z VEČ BANKAMI

Obrnite se osebno ali pismeno na:

EDINOST,

1849 West 22nd St.

CHICAGO, ILL.

Rojaki v Chicago in okolici, ne pozabite na naš "Minstrel Show"
ki bo v nedeljo, 10. aprila ob 3. popoldne!

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO
IN PRAVICO.

VIVIANI PRI HARDINGU.

Priprave za formalni sprejem francoskega posebnega poslanca.

Washington, 30. marca.—Vse priprave za formalni sprejem francoskega poslanca Renée Viviani so se izvršile. Danes ga bo sprejel predsednik Harding. Prej se bo Viviani oglašil pri državnem tajniku Hughesu, ki ga bo potem spremljal v Belo hišo.

Ko je prišel včeraj Viviani v Washington, so ga sprejeli izključno samo zastopniki francoskega poslaništva. Današnji obisk pri Hardingu boma menda bolj privatnega značaja. Najbrž bo Viviani skušal spoznati, kakšno stališče bo zavzel novi Hardinov kabinet nasproti Ligi narodov.

KORELČEK BI ZOPET RADSKOČIL NA TRON.

Dunaj, 31. marca.—Prejšnji avstrijski ceser Karol se je mudil v nedeljo na Dunaju. Posvetoval se je s svojimi zaupniki. Nato je odpotoval v Budapešto, toda na zahtevo ogerske vlade je moral v kratkem čas zopet oditi.

V pondeljek je dospel ob treh pooldne v Budapešto, se posvetoval z Ogerskim regentom admiralom Horváthom, ob šestih zvečer pa je moral na zahtevo ogarske vlade oditi. Podal se je v Steinamanger, ki leži na ogerski meji. Baje je še vedno tam.

Kaj je Korelčka spravilo na to pot je težko dognati, ker so še celo najgorenejši pristaši monarhije mnenja, da bi bilo v sedanjih razmerah v Avstriji in na Ogerskem vse drugo bolj prverno, kakor da bi se zopet oživel stara monarhija z Habsburžani na celu.

VELIKANSKI POŽAR V TOKIO.

Tokio, 27. marca.—Sinoči je v Tokio, glavnem mestu Japonske izbruhnil požar, ki je največji, kar se jih pomni v teknu enega stoletja, in ki je grozil, da upepeli celotno mesto. Požar je uničil 1000 hiš v Jotsuji okraju mesta, in škoda znaša približno na 25.000.000 jen (\$12,000,000).

Na tisoče ljudi je brez domovja in 133 oseb je dobilo poškodbe. Med zgorelimi poslopji so tri bolnišnice, ena banka, in več velikih trgovskih poslopij. Ponoč je pihal izredno močan veter, ki je gnal plamene proti sredini mesta ter povzročil silno paniko med prebivalstvom. Ognjegascem so pomagali v borbi proti ognju tudi vojaki, toda vsa prizadevanja so ostala zaman, dokler ni ponehal veter. Prizori, ki so se nudili na ulicah, kjer je divjal požar, so bili v sreču pretresujoči. Možje so vlačili pohištvo, žene so nosile otroke, jokalo in vpilo je vse vprek.

Da se pomore pogorelcem, je vladala odredila, da se cesarski vrtovi odpro za prebivalstvo. Parlament, ki je bil za časa izbruhna ognja v zborovanju, je bil odgoden, ko se je izvedelo, kako resen da je požar.

Z DINAMITOM SE JE KONČAL.

Ironwood, 31. marca.—Farmar C. Haiken se je zaradi neozdravljive bolezni sam končal z dinamitem. To je storil tako, da si je zavoj dnamita privezel na prsa in ga zažgal.

100.000 UBITIH V KITAJSKEM POTRESU.

Pomona, Cal., 26. marca.—Semkaj je dospelo pismo nekega ameriškega misijonarja, Ralph C. Scoville-a, ki je nastanjen v mestu Tsinčov na Kitajskem, v katerem pravi, da je bilo v nedavnem potresu, ki je zadel severozapadno Kitajsko, ubitih okrog 100.000 oseb, in da je ozemlje, obsegajoče 400 kvadratnih milij, docela uničeno in število malih mest in vasi, ki so deloma ali popolnoma uničene, pa je brez števila.

Pismo pravi, da je bil potres ponekod tako silen, da so se podirali hribi. V enem takem slučaju so hribi zasuli eno celo dolino, pri čemer je našlo smrt na 10.000 oseb skupaj. Ob potresu so izbruhnili tudi silni požari, ki so včasih trajali po več tednov.

STRAŠNA EKSPLOZIJA.

6 mrtvih in nad 100 ranjenih. Chicago, Ill.—V enonadstropnem skladišču papirne tovarne na Barber streetu je dne 28. marca ob pol enajstih nastala grozna eksplozija, ki je zahtevala šest človeških življenj, ranjenih pa je bilo nad sto oseb. Eksplozija je nastala vsled brezvestnosti in nemnosti uslužencev. Po neprevidnostu je prišel ogenj do smodnika in dinamita, ki je bil spravljen v kleti.

Eksplozija je bila tako silna, da so se vse hiše v okolici stresle in se je več zidov podrlo.

KDO JE ODGOVOREN ZA VOJNO V BULGARIJI.

Sofia, 31. marca.—Dve tretini bulgarskega parlamenta sta glasovali za to, da je bulgarski kabinet, ki mu je prej predsedoval Wasil Radoslavoff, kriv, da je Bulgaria stopila v vojno proti zaveznikom. Vsi člani tega kabineta pridejo pred sodnijo. Razen Radoslavwoffa, ki je pravčasno odnesel pete, so vsi člani kabimenta že celo leta pod ključem.

VRHUNEC ZAKRKNJENOSTI.

Lake Charles, La., 31. marca.—Črnec Joe Bery, ki je zaradi umora prišel pred poroto, je spal med celo obravnavo. Porotniki so glasovali, da je kriv.

† KARDINAL GIBBONS.

V zadnjem številki, ko smo poročali o njegovi smrti, smo obljubili, da bomo danes več povedali o tem velikem možu. To smo storili na drugem mestu, tu pa prinašamo samo kratek popis njegovega življenja.

Kardinal Gibbons je bil rojen 23. julij 1834. S stariši je bil odpeljan v mladosti na Irsko, a se je vrnil v l. 1848 v Ameriko in se je nastanil v New Orleansu. Svoje študije je dovršil v St. Charles College in bogoslovje v St. Mary's semenišču v Baltimore. Posvečen je bil v mašnika l. 1861. Kmalu potem je postal zasejni tajnik nadškofa Spauldinga in nadškofijski kancelar. V l. 1868 je bil povisan v škofa, kot apostolskega vikarja za North Carolina, a leta 1871 pa je postal baltimorski nadškof. V letu 1886, je bil imenovan za kardinala, in tako je postal drugi ameriški kardinal. Kardinal Gibbons je spisal več za katoliško stvar posmehivih spisov.

VERSKI FANATIZEM.

Albuquerque, N. M., 31. marca.—Kakor pripovedujeta dva slikarja, ki sta ravnomerno prišla iz Severne Mehike, sta se mudila v vasi Abiquiu, katero prebivalci pripadajo sekti "Bratje luči". Slikarja sta bila na veliki petek priči resničnega križanja, ko so ti verski fanatiki dobesedno pribili na križ dva Indijanca in ju pustili pol drugo uru viseti na križu. Vprašanje je, če se jima bodo kdaj zacetile rane, ki sta jih zadoobili. To križanje spada med verske obrede imenovane sekte.

BAKRENI RUDNIKI BODO PRENEHALI OBRA TOVATI.

Butte, Mont., 31. marca.—S 1. aprilm bo v bakrenih rudnikih Anaconda Copper Mining Company prenehali delati, kakor je danes naznani predsednik družbe J. C. Kelley. Vsled tega bo zopet 7000 rudarjev postavljenih pod kap.

OGLASI V "EDINOSTI" IMAO VEDNO NAJVEČJI USPEH.

NAROČNIKI, POZOR!

Kadar se preselite ne pozabite nam poslati svojega novega naslova da nim bo mogoče dostavljati naše liste na Vaš pravilni naslov. Pošljite nam vedno poleg svojega novega naslova tudi Vaš stari naslov, s tem nam prihranite mnogo nepotrebne dela.

Datum, do katerega imate plačan list, je zaznamovan s številkama poleg Vašega naslova. Prva številka poleg znači mesec, do katerega imate list plačan, druga številka pa znači leto. Torej ako je poleg Vašega naslova številka "4—21", to znači, da je Vaša naročnina potekla meseca aprila.

Kadar prečitate list Edinost ga dajte svojemu prijatelju ali znancu, da ga čita in da spozna našo borbo za ideale slovenskega delavstva v Ameriki!

Vsakega zavednega Slovenca sveta dolžnost je, da širi in priporoča pri vsaki priliki list "Edinost".

UPRAVNIŠTVO EDINOSTI.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Cleveland, Ohio. — Gotovo je, da se je marsikateri že vprašal, kaj postal iz "Naceta". Eden najradovednejših pa je gotovo naš Mr. editor, ker mi je že dva registrirana pisma pisala mi v njih na dolgo in široko prigovarjal, naj mu vendar za božjo voljo povem, kake uspehe sem dosegel v tako izvoljenih krogih s svojo novo obleko. No, to uslugo bom pa že storil našemu Mr. editorju. Tó pa zato, ker se dobro poznavam in ker sva "loncmana".

Mr. editor in dragi čitatelji: —

Bilo je na cvetno nedeljo; zdaj v jutru vstanem in potegnem nase svojo slovečno novo obleko. Pri tem oblačenju sem seveda tudi povzročil nekaj ropota, tako da so se moji sostanovalci, ki stanujejo v isti hiši kakor jaz, izbudili in pomenkvali medseboj: "Nace pa že butaro dela, da jo ponese k blagoslovu v cerkev".

Dopadlo se mi je to njihovo govorjenje, ali vendar sam pri sebi sem dejal, butara je vendar za otroke in ne za mene, ki sem še odraščen, če tudi ne po velikosti, pa vsaj po letih. Da morejo ti ljudje kaj takega o meni govoriti, mi ni nikakor šlo v mojo precej debelo glavo. Zato sem še bolj hitel, da sem se oblekel brž ko mogoče. Ko sem bil gotov in docela našemljen, sem jo možato krenil na St. Clair. Sedaj je rojilo po moji glavi le še vprašanje, kje naj se vstavim, da se bom lažje kazal našim brhkim . . . Ker ni bilo ravno drugega tako pripravnega prostora, sem si izbral "Jernejčetov fenc". Na njega sem se naslonil in se držal kar najbolje mogoče učeno, modro in možato. Kmalu se zbore okrog mene večje število fantov, mož in nekaj manjšega drobiša. Kar sem mogel sem vsekodna ušesa, da bi vjel kako besedo, kaj poreče kdo o moji obleki. Pa kar-kako sem se varal, saj me še pogledal ni nihče. Vendar so morali govoriti o zelo zanimivi stvari, ker so se s tako živahnostjo obračali drug proti drugemu in so se nekaterim usta raztegnila prav do ušes. Rado-vrednost me je gnala, da sem stopil par korakov bliže tej veseli družbi.

Pa kaj mislite očem so govorili?

Govorili so o velikanskem činu, ki so ga izvršili moji ožji znaci iz slavne farmarske "Thompsonstowne naselbine".

Pri temu činu je sodelovalo nekako 12 oboroženih farmarskih veteranov. In kaj so hoteli storiti? Iz sveta so hoteli spraviti neko slepo konjsko kljuse, ki je bilo last našega dobro poznanega Matička. Cela afera, kar sem čul iz njihovega živahnega pogovora, se je zgodila nekako takole:

"Debeljakov Matija" se sklenil, da mora njegov slepi konjič iz tega sveta pa naj stane kolikor hoče.

Zato velj svojemu hlapcu, naj ga pripelje iz hleva. Hlapec ponižno izpolni gospodarjevo povelje. Ko pa pride s konjem na določeno mesto, se domislita Matija in njegov hlapec, da bi bilo boljše, ako bi se izkopala jamo poprej predno spravita konja iz tega burnega sveta. Zato je gospodar in njegov hlapec takoj spravita na delo. Jamo sta kopala nad dobro uro, predno sta prišla do dna, na katerem naj bi počival njen dosluženi konj. Ko sta

pak se je držala ali hlapčevega očesa ali pa puškine cevi. Konja je samo malo ranil, nekam v zadnjo stran, tako da se je ubogo kljuse zagnalo v kolop in to naravnost v smeri proti hlapcu; najbrž ni vedelo v katero smer da leti, ker je bilo slepo. Hlapec pa tudi ves prestrašen, mislec da ga bo konj sedaj napadel, ker ga je streljal, vrže puško iz rok in beži na vse pretege v zavjetje v neko bližnjo "šendo". Tudi Matija je to stvar videl in se hitro zaklenil v krvavi hlev, da bi konj ne mogel do njega. Kaj sedaj? Stvar pustiti tako? — Ne! Tako se je odločil naš Matija. Hitro odpre svojo brezično brzjavno postajo in začne klicati bližnje sosedne na pomoč. Ko so sosedji prejeli silni klic "S. O. S.", so se hitro podali na pomoč našemu Matiju. Ko so došeli na "lice mesta", ujamajo razjarjenega konja, ter ga po velikih težavah pahnejo v izkopano jamo. Sedaj, ko so ga imeli v jami, iz katere ubogi slepi konj ni mogel ven, prvič ne radi slepote, drugič pa tudi ne radi globočine, je pet farmarjev uprlo svoje puške v rame in ustrelilo obsojenega konja. Pa tudi teh pet strelov ni imelo smrtne učinka. Šele ko je Matija sam prijal puško in ustrelil, šele tedaj se je njegov konj poslovil za vedno od tega burnega izkoričevalnega sveda. Tako torej se je godila ta afera v slavnem Thompsonstownski naselbini.

Kadar bo imel Matija še kako podobno delo, mu svetujem, naj si najame našega slovečega in po vsej "Ribnici" dobro pozanega Toneta iz "61 štrita". Tone je izvrsten ostrostrelec. On pomeri tako imenitno, da ti zadene zajca na cele tri "šrite" dalet. Drugi za Tonetom najboljši ostrostrelec pa je gotovo "Sobrov France". Mar li zastonj nosi zlato kolajno na svojih junaških prsih? Ne! On je lovec, kakovih je le malo na svetu. Dovolite mi, da Vam navedem vsaj nekaj njegovih junaških činov, s katerimi si je spletel nesmrtni venec svojega junaštva.

"Letošnjo zimo je bil že petkrat na lov. Sabo je imel pet najboljših lovskih psov, da so neprestano okoli njega zajce gonili. In enkrat izmed teh pet potov se mu je vendar posrečilo, da je usmrtil enega dolgoušca. Že samo ta čin ga krasiti, da mi nadaljnih njegovih junašev ni treba pripovedovati pred javnostjo.

Thompsonstownski naselbini moje iskrene častitke!

Naj živi in raste naselbina, ki ima take junake!

To sem torej, vidite, Mr. editor, doživel tekom tega časa, odkar sem se zadnjic oglasil v kolonah našega lista. Sedaj pa prihaja povelkonocni čas in prosim Vas, pustite me v miru, ker bom gotovo zelo busy . . . Pa good-bye!

"Nace iz pod Klanca".

ZAHVALA.

Cenjeno uredništvo: — Lepo se Vam zahvaljujem za urno in točno postrežbo. Dne 19. januarja sem poslala po Vašem posredovanju svoji materi v starem kraju nekaj dejanja. Sedaj mi pišejo, da so ga 10. februarja že prejeli. Tisočkrat hvala za uslugo!

S pozdravom

Mary Praprotnik,
Chicago, Ill.

Canonsburg, Pa. — Pri nas smo zopet imeli nekaj veselih trenutkov, ko smo dobili Fathra Zakrajška v svojo sredo. V tukajšnji cerkvi sv. Patricija smo imeli dne 11. in 12. marca priliko slišati besedo božjo v prelepem slovenskem jeziku in nam je bilo tudi vsem Slovencem mogoče, da smo opravili svojo velikonočno spoved. K tej so rojaki prišli v tolikem številu, da jih je bilo kar veselje gledati. V soboto zjutraj in ravno tako v nedeljo zjutraj so pristopile cele procesije naših rojakov k sv. obhajilu. Ko bi vsaj tri-slepega konjička. Matija odide v stran. Njegov hlapec pa prime za puško in ustrelil konja. Toda smo bini v marsikaterem oziru drugačni

ljudje. Zdaj se tolažimo s tem, kar so nam Father Zakrajšek obljudili, nameč, da nas bodo ob letu zopet obiskali, če jim bo mogoče pa še prej. Toda do tedaj je še veliko časa in mi jih bomo težko pričakovali. Za dobrote, ki so nam jih izkazali, se preč. Fathru Zakrajšku najiskrenje zahvaljujemo in jim želimo mnogo mnogo uspeha pri vseh njihovih podjetjih, ker vse, kar oni žačno, je dobro in potrebno! — Po zdravljam vse bralce in naročnike Vaših listov!

J. T.

Lorain, O.—Pretekli torek je umrla tukaj že dolgo bolehaloča Mrs. Antonija Jelarčič, 32. letu svoje starosti. Pogreb se je vršil pretečni četrtek. Tu zapušča moža in tri male otroke, med njimi eden komaj 6 tednov star. V stari domovini zapušča mater in dve sestri. Rojena je bila v vasi Griže, Št. Vid Pri Vipavi. Bila je članica dr. Zavedne Slovenke, št. 104 SNPJ. Iskreno sožalje vsem preostalim!

Gilbert, Minn., 15. marca. — Na Sparti, Minn., je pred par tedni umrla gospa Rus, ki zapušča moža, osem otrok in brata Franka Straha, ki je, mimogrede povedano, eden najboljših igralcev v našem dramatičnem klubu. Pokojna je bila tudi naročnica lista Ave Marija.

Vsem Slovencem tukaj in v okolici sporočam, da sem dobila veliko zalogo vsakovrstnih iger kakor tudi Mohorjeve knjige za 1. 1921, ki so prav poučljive zlasti za nas ženske. Nadalje sem prejela večjo zalogo mašnih knjižic vsake vrste in rožnih venčkov. Vse to sem dobila od upravnika Ave Marije. Kdor potrebuje kaj takega, naj se oglasi pri meni.

Delavske razmere so kakor pov sod drugod tudi pri nas zelo slabe; delo se prav težko dobi in veliko ljudi ni nima zasluzka.

Za danes naj zadostuje, o priliki se bom pa zopet oglasila. Pozdrav!

Angela Preglet.

LA SALLSKE NOVICE.

Zopet nesreča. — Na veliko nedeljo nekako okoli poldne je rojak Anton Sotošek, ki je stanoval na 133 First Street, vzel na avtomobil svojega štiriletrega sinčka, svojega brata Jakoba Sotošeka, da jih popelje na izlet. Peljali so se po takozvanem "bottom road", ki pelje na Oglesby, Ill. Ker je omenjeni road raven, je vozil z nekaj večjo brzino in ravno ko bi imel došpeti na most, je nesreča stopila na plan. Avtomobil je trčil ob ograjo, jo podrl in zdrčal naravnost v reko Illinois. Na mah je avto zginil pod vodo in borba za življenje in smrt se je pričela za vse, ki so bili v njem. Antonu Sotošku in njegovemu svaku Alojziju se je posrečilo, da sta izlezla v vodi iz avtomobila in zraven potegnila ven tudi prestraveno soprogo Mr. Sotoška, toda izginil pa je v globino štiriletni Sotoškov sinček in zraven Jakob Sotošek, brat Mr. Sotoška. Truplo Jakoba Sotoška so dobili iz vode, toda trupla štiriletrega fantka še niso dobili do sedaj ko to preročam.

Pogreb pokojnega Jakoba Sotoška se bo vršil v torek dne 30. marca v slovenski cerkvi sv. Roka. Pokojni Jakob Sotošek je dospel še pred kratkim iz stare domovine k svoemu bratu Antonu. Prisel je kakor marsikdo izmed mnogih, da pomaga do boljšega življenja v novi domovini, svobodni Ameriki. Toda kruta usoda je nesrečnemu de-vetnajstnemu mladeniču prekrižala račune. Bodil mu rahla tuja zemljica.

Delavske razmere so slabe kakor povsod. Zadnji petek je La Salleski premogorov ustavil vse obravvanje za nedoločen čas. Premogorov, ki ga lastuje Heggler Zinc Co., pa ne obravjuje že od Božiča. Enako brezdeje vlada tudi po vseh tovarnah za cink.

Veselo Alelujo so imenito obhajali v slovenski cerkvi sv. Roka. Cerkev je bila obokrat čisto nabita do zadnjega kotička. Mladinski klub, ki oskrbuje cerkveno petje, se je iz-

vrstno postavil s svojimi lepo organiziranimi pevci. To krasno petje je bilo priča, da vodi in vežba Lasalske pevce izvrstna pevovodkinja Miss Frances Juvancič. Pevcem in vsem faranom vsa čast!

Mladinski klub, ki je prav za prav temelj Lasalske župnije, izborno napreduje. Sedaj se zopet člani tega ljubljene kluba pripravljajo, da prirede igro "Pri Kapelici". Brez vsakega dvoma bo njihovo delo nekaj izvanrednega, kakor je bila zadnja igra, ki jo je priredil ravno na naš mlatinski klub "V Coloradskih gorah". Mladinskemu klubu kličemu: Le tako korajno naprej!

OGLESBYŠKE NOVICE.

Leinth Height Cement Co. je zaprla svojo tovarno in dala svojem delavcem osemnovečne počitnice za velikonočni čas. Obenem jim je znižala od 10 do 15 odstotkov na plači.

Marquette Cement Co., je edina, ki še dela s polno paro. Vendar delo se tudi tukaj le težko dobi. V tej tovarni je zaposlenih največ naših rojakov.

Bentov premogorov, ki je obratoval več let, in ker je bilo zaposlenih tudi več naših rojakov, pa že počiva že dolgo časa in najbrž ne bo obratoval več, kakor se sliši iz krogov te družbe.

Iz stare domovine je dospelo v našo naselbino že več naših rojakov in rojakinj. Vsi izgledajo čvrsti in rudečih lic. Znamenje, da je Slovenci mati čvrstega in junaškega rodu.

Poročila sta se John Kožar in Miss Jazbec. Poročil jih je na velikonočni pondeljek v slovenski cerkvi Rev. F. Šaloven, župnik v La Salle. Ženitovanje pa so obhajali na Oglesby na domu Mr. Kožarja. Mlademu paru želimo vso srečo v novem stanu!

V kratkem se bosta poročila Frank Jakše in Miss Tončka Kramaršič, ki je pred nedavnem dospela iz stare domovine.

Pečlarji so tudi začeli dvigati glave. Radi tega se pričakuje v naši naselbini v kratkem že več ženitovanj kakor se nam poroča iz urada pečlarske unije. Vse kaže da oglesbyška naselbina noči ostati ne na ta ne na oni način za drugimi naselbinami v Ameriki. Vendar kakšen vzrok je, da so se oglesbyški pečlarji začeli s tako energijo probuditi vemo: Cvetke prihajajo iz starega kraja!

New York, N. Y., 28. marca. — Belo nedeljo prirede naše "Tamburašice" predstavo v cerkveni dvorani. Drugo in tretjo nedeljo po Vel. noči bo cerkveni bazar, na katerega se že dolgo pripravljamo. Zato upamo, da bomo dosegli še večji vspeh kot lani. In to bomo gotovo, ako bo vsak rojak po svoji moči delal v korist svoje cerkvi.

Naša župnijska cerkev je dobila za Veliko noč nov in krasen lestenec, dar župljjanov. Čast jim!

Četrto nedeljo po Vel. noči 24. apr. pa pričnemo sv. misijon, katerega bo vodil novodošli misijonar Rev. Benvenut Winkler, O. F. M., znani izvrstni govornik. Naj bi ne bilo nobenega rojaka, ki bi ne porabil te izvanredne milosti v svojo korist; zlasti še, ker je tako ugoden čas določen za sv. misijon.

Dosedaj se velik dela pri slamni karski obrti. V aprilu bo pa polagoma ponehal season; zato bo več prostega časa in vsakdo se bo lahko udeležil sv. misijona, ki je čas milosti, dan zveličanja.

Chicago, Ill., 30. marca. — Cenjeni g. urednik: — Upam, da mi ne boste odrekli majhnega kotička v priljubljenem listu "Edinost". Ker me boli natolcevanje na našo dobro slovensko duhovščino, zato želim dati našim slovenskim očetom in materam nekaj pojasnila, toda ne vsem, temveč smo tistim, ki jim je cerkev, šola in naša dobra duhovščina trn v peti.

Ko sem vstopil v nekatere hiše, je začelo takoj grmeti in bliskati se. Seveda je prišla takoj kuta na dnev-

ni red in klepetanja je bilo več ka-kor na veliki petek. Hišna glava je zrastla takoj pokonci, kaj mene bri-gajo tři katarji, da jih zagovarjam. Njim ni treba nič praviti, oni že vse bolje vedo kot jaz. Njim je namreč sam Gorilček pravil, kaj se je vse zgodilo v New Yorku. Gorilček bi kaj pada veliko bolje storil, ko bi mol-čal, ker zavedni župljani prav do-bro vemo, da laže, — kdor pa laže tudi krade. Laž je imela še vedno kratke noge in prav lahko pride en-krat dan, ko bo Gorilček do dobrega pogorel.

Nedavno sem doživel nekaj tako značilnega, da ne bo nikomur v ško-do, ako to javno povem.

Pred trinajstimi leti sem imel pri-jatelja, ki je bil eden najbolj zagri-zenih odpadnikov in nasprotnikov duhovnikov in vsega kar je s cer-kvijo v zvezi. Njegova sopoga, vzgojena od dobrih katoliških star-šev, je morala veliko prestati zara-di njega. Uboga žena je večkrat pri-šla k nam, da bi si nekoliko olajša-la srce. Velikorat je vzdihnila: "Moj Bog, kaj bo z mojimi nedolž-nimi otročiči! Mož ne smem niti besedice črniti o katoliški vzgoji. Kadar začnem o tem govoriti, me vedno pretepe, zlasti še kadar je pi-jan". Mož je namreč popival, otoci pa so bili brez kruha. Jaz sem tolažil ubogo siroto, na drugi strani pa sem ji dajal poguma, da mora vse storiti za svoje otroke, pa magari bi bilo treba življenje tvegati za nji-hovo versko vzgojo. To je njen mož dobro vedel. Enkrat, ko sem ravno prišel iz cerkve, nenadoma prileti nad me, ter začne kleti cer-kev in duhovnike, kar je mene tako raztrogotilo, da sva si takoj segla v lase in se po starokrajski šepraka in kavsalu. Menim, da je imel tistikrat on več smole kakor jaz, če-tudi je bil močnejše postave, kajti nekaj časa je nosil eno oko večje od drugega. Ko je prišel domov, se je seveda znosil nad svojo ženo, ona pa je še tisti dan svoje otroke skri-vaj zapisala v katoliško šolo. Jaz sem se takrat prestavil in od tedaj jih nisem videl več.

Pred nekaj dnevi pa se srečava na severni strani

KAKO SO STARE ORGLJE SPREOBRNILE DVA POGANA.

Vaška zgodba. — Spisal Ivo.

Velika svetnika Petelinovec in Koruznik nista bila nikoli. Na "gihanje" in barantanje sta se razumevalo veliko bolj kakor na rožni venec. Najlepša procesija jima je bila čreda rejenih juncev in najlepša cerkev hlev, kjer je mukalo par tolstih kravic. V hiši božji ju je bilo videti samo vsako nedeljo pri deseti maši, pa še takrat sta ljubemu Bogu kar izpred oči kradla svete trenutke pobožnosti. Nikdar nista napenjala možganov s pobožnimi mislimi ali raztegovala ust z mogočnimi molitvami, temveč sta s klepetanjem preganjala dolg čas med službo božjo. Mogoče ni bilo na celiem Slovenskem dveh takih ptičkov, ki bi tako rada govorila v cerkvi, kakor sta to delala Petelinovec in Koruznik. Tako sta se na priliko pogovarjala med celo službo božjo, po čem bodo letos tovorniki plačevali vino, kje bo močnejše vino, ali v Piraškem vrhu ali v Belinju, koliko krompirja bo letos ta ali oni sosed peljal v Samobor, kakšen bo kaj prihodnji semenj v Bušeči vasi, i. t. d. Pri teh važnih pogovorih ju ni prav nič oviralo ali motilo Lomškovo orglanje, ne izbrano cerkveno petje, še manj pa župnikove latinske molitve.

Cedna dvojica pa si je poiskala za svoje čedne pogovore tudi prav čedno mesto. Zgoraj na koru zraven orglj je stala stara klop, kjer je bilo ravno za dva prostora. V tej klopi sta sedela in klečala Petelinovec in Koruznik nedelj za nedeljo. Pri tem pa sta sklanjala svoji glavi drug proti drugemu kakor dva kozala kadar se trkata, pred obrazom pa sta vrtela svoja klobuka, da bi za tem kritjem tem bolj varno in nemoteno molila svoje psalme. Kadar so orglje utihnila, sta šepetalia čisto tihi, kadar je pa organist igral glasneje, sta morala bolj vpititi, da sta mogla drug drugega razumeti. Samo pri povzdiganju sta za trenutek prenehala; tedaj sta potegnili s palcem prek obraza kakor bi si hotela muhe odgnati in se hitro najmanj petindvajsetkrat udarila po prsih, nato pa se je iznova začel semenj. Učitelja, ki je orgljal, je pobožnost naših dveh živinskih patrovnov že dolgo časa bodla v oči. Najbolj ga je seveda jezilo to, da so se te čudne pobožnosti našli tudi pevci. Nekega dne se zavzame, da mora na vsak način spreobrniti ta

iva kriva preroka k pravemu krščanstvu. To je bilo ravno na belo nedeljo pred sejmom v Bučki. Petelinovec in Koruznik sta imela to pot v svojem kotičku za orgljami najbolj živahno volovsko kupčijo. — Pri evangeliju je učitelj namignil mehaču, naj stopi malo k njemu ter mu povedal na uho: "Po darovanju bom rabil veliko sape". Mehač je prikimal in se spravil nazaj na svojem mestu . . . Pesem za darovanje je bila tisto nedeljo izredno kratka. Potem pa je učitelj spustil orglje. Najprej je odprl tišje spremene, potem pa vedno glasnejše in končno celo zaprašene miksture in razglašeni bombard, kar si ni upal še nikoli. To je bilo piskanje in cvilenje, šumenje in vršanje, trobentanje in grmenje, da je šlo kar skozi ušesa. Farani si ne bi bili nikoli mislili, da so njihove orglje tako glasne. Ali se ga je učitelj pred mašo malo nasekal? Tiši, ki so bili najpobožnejši, so se večkrat ozrli na kor, ker si niso mogli razložiti, kaj to pomeni. Še celo župnik pri olтарju so zmajevali z glavo . . . Nenkrat pa odmakne učitelj roke in noge od orglj in na mah je bilo vse tako tiho, da bi lahko slišali miško teči. V to tišino pa je zadonel tolstglas Petelinčev:

"Moja dva vola sta večja!"

Skoraj v istem hipu pa je že tudi zatulil Koruznik s svojim visokim in hreščecim glasom:

"Moje buše so pa težje!"

Tako nato pa sta postala oba rdeča kakor dva purana, kajti šele sedaj sta zapazila, da so orglje umolknile. Vrste molilcev so se zgasile; ljudje so se začeli pritajeno smejati in šepetati, pevci so si moralni z žepnimi robčki tiščati usta, da niso izbruhnili v glasen smeh, učitelj je strogo in prodirajoče pogledal v nesrečni kot, gospod župnik pa je zapel s kar se da osornim glasom: "Per omnia saecula saeculorum".

Naša dva junaka sta klečala svoji klopicu ponižno in spokorno kakor dva kupa nesreče ter delala take obraze kakor dva čuka kadar prideva na sonce. Sedaj sta naenkrat oba tako goreče in pobožno molila, kakor bi bila zapisana v najmanj sto bratovščin. Odkar sta živa jih ni še nihče videl tako pobožna. — Pravzaprav sta pa tudi imeli dovolj vzroka za molitev, zakaj zunaj ju je čakalo grozovito preganjanje kristjanov.

Kakor hitro sta se namreč posluži božji prikazala zunaj cerkve, je nastalo glasno vpitje, smejanje in žvižganje. Od vseh strani so pri-

hajali našima možakarjem na uše-sa klici: "Hej, Petelinovec, danes je bil pa imenit semenj, kaj ne?" — "Koruznik, danes si pa dobro 'gli hal'!" — in več takega. Doma sta jima njuni boljši polovici pripravili tako juho, da so jima zares prisle solze v oči . . . Od tega dneva sta postala drgačna človeka. Ob nedeljah ne tičita več za orgljami, temveč klečita spodaj med pobožno množico, Petelinovec čisto spredaj, Koruznik pa pod pridižnicu; oba držita v rokah rožni venec in mašno knjižico. Če sta res tudi na znotraj tako pobožna kakor kažeta na zunaj, potem sta oba že na pol svetnika . . . Tako so torej stare orglje, ki že niso bile za drugo kakor za vdec, še pred svojim blaženim koncem storile dobro delo in spreobrnile dvoje zarjavelih src.

RAZNO

KAJ JE PODLAGA MOČNE DRŽAVE?

Meseca oktobra 1919 so imeli v Monakovem trdnevnem katoliškem shodu. Nastopil je med drugimi odličnimi govorniki tudi nadškof dr. pl. Faulhaber. Govoril je o veri v javnem življenju. Poudarjal je zlasti to-le: "Posežem nazaj v dobo Platonovo in navajam njegov izrek: "Kdor vero uniči, razruši temelje družabnega reda". Dobro bi bilo — pravi dalje cerkveni učenjak — da bi vsak naučni minister napravil najprej izkušnjo iz te zgodovine . . . Spoštovanje avtoritet, zaupanje do tistih, ki hočejo ljudstvo voditi, je nujna državlj potreba. Za nas katoličane pa sloni vsaka avtoriteta na avtoriteti četrte božje zapovedi; četrtta zapoved pa opira svojo moč na avtoritetu božjo v prvih treh zapovedih. Ako torej država vlada prve tri božje zapovedi zamenjuje, si je sama sebi ozpodkopalna temelje svoje avtoritetete. Ljudstvo bi potem čisto dosledno reklo: 'Če ti nič več ne daš na avtoritetu

pravljene v zvezni državi, ne bodo opustili Slovencev. In kako je

božjo, potem tudi mi nič ne damo na tvojo avtoriteteto. Kdor hoče imeti avtoriteteto, mora priznati četro božjo zapoved in torej tudi religijo (vero). Kdor uniči vero, razruši temelje družabnega življenja, razruši temelj državi".

NEMŠKA NESTRPNOST.

Neka mariborska ugledna Slovenka, katera je pred kratkim se sami tri dni mudila v Gradcu, nam piše o narodni nestrpnosti graških Nemcov sledče: Po družbinskih opravkih sem bila pred tremi dnevi v Gradcu. Poznam to mesto pred vojno in za časa svetovne vojne, toda varala sem se, ko sem si domišljevala, da je beda in glad iztreznil graške Nemce. Preteklo soboto nekako ob 3. uri popoldne se vsedem v tramvajski voz. Da se izognem morebitnim neprilikam, sem povsod govorila samo v nemščini. Toda glej! V gornjem kotu tramvajskega vozova opazim znano mi slovensko dekle iz Savinjske doline, ki se nahaja pri nekem v Gradcu bivajočem Slovencu. Kot znanki sva si stisnile roke ter se pričeli pogovarjati v slovenščini. Nič hudega služečo, so najem nemška ženčeta, ki so se slučajno nahajale v vozu nahrulih s posvoko: "Verdammte windische H . . . e, geht's aussi nach Laibach, dort kennt's ihr windisch plappern!" V tem hipu so začele pobesne graške Nemke po naju udrihati z ročnimi torbicami in dežniki. K sreči je voz obstal, kajti bilo je križišče Anengasse. Z največjim naporom sve srečno izstopile, toda graške olikadne Nemke so najiše celo izven tramvajskoga voza pošteno oposvale in neka dražestna graška grofica je mente in mi znano slovensko, dekle tako silno udarila z dežnikom po glavi, da se je revni slovenski dekli vliila kri iz nosa". Tako poročilo. Človek bi ne mogel verjeti, da se še vedno najdejo v izstradani Nemški Avstriji ljudje, kateri pa ne morejo in tudi nikdar ne bodo opustili Slovencev. In kako je

v Jugoslaviji? Tam sme vsak "šaba" nemoteno govoriti vse povsod v nemščini, nobeden človek mu ne krivi lasu! Jugoslovanska potrežljivost, kje si?!

PROTI TRETJI INTERNACIJO-NALI.

Bern, Švica, 28. marca.—Eksekuti-va mednarodne zveze kovinskih delavcev, ki šteje danes 3.500.000 članov, se je v sklepih, ki so bili zadnjic sprejeti, izrazila proti Leninu in proti tretji, moskovski, internacionali.

Resolucija pozivlja vse delavšto celega sveta, naj na najstrožji način nastopi proti novim vojskam in militarizmu in naj na vse mogoče načine pospešuje svetovni mir.

ZVEZA MED POLJSKO, RUMUNIJO IN ČEHOSLOVAŠKO.

Pariz, 29. marca.—Tukajšnji diplomatski krogi so dobili poročilo, da so Poljska, Rumunija in Čehoslovaška klenile med seboj zvezo v svrhu defenzive. Ta zveza je bila sklenena na mesto zveze med Poljsko, Rumunijo, Čehoslovaško in Obersko, kakor je bilo prvotno namejeno.

AMERIŠKL KONZUL IZGNAN Z REKE.

Provizorična vlada na Reki neče priznati ameriškega konzula Viljema Weblingerja. Vlada pravi v noti: "Suverena država Reka ne sprejme ameriškega konzula toliko časa, dokler vlada Združenih držav ne pripozna neodvisne države Reke". Konzul se je vrnil v Trst, kjer zdaj čaka navodil iz Washingtona.

SLOVENCEM V CLEVELANDU, OHIO!

Slovencem v Clevelandu in ta mošnji okolici naznanjam da ima v zalogi letošnje "Mohorjeve knjige" za leto 1921, naš zastopnik

Frank Suhadolnik,

6107 St. Clair Ave., Cleveland, O

On ima tudi v zalogi vse knjige, ki jih prodaja naša tiskarna. Za načrila in vse stvari, ki se tičejo nas se lahko obrnite vsakokrat na nje ga. Vsem ga najtoplejše priporočamo.

Slovenian Franciscan Press,
Chicago, Ill.

PODPIRJATE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

eliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoliški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima VELIKO ZALOGO OBULVAL.

Ljubezljiva in točna postrežba
6107 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET

Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinje postelje in mordroče, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse automobile potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo električne. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, poklicite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave.,
Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC

mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Dr. Richterjev Močan družinski liniment

Pain-Expeller uporablja že več kot petdeset let v skoraj vsaki deželi na svetu.

Za revmatične bolečine, nevralgijo, ohromelost, izpahke, prenapetje mišic, za hitro od pomč zgodnjim prehladom je ta stari zanesljivi družinski prijatelj neprecenljive vrednosti.

F. AD. RICHTER & CO.,
3rd Ave. & 35th St.,
Brooklyn, New York

SLOVENCEM V JOLIETU!

Naznanjam, da kdor si želi v Jolietu in tamkajšnji okolici Mohorjevih knjig, raznih molitevnikov ali drugih povestnih knjig in karkoli spada v področje našega podjetja, naj se obrne na nara tamkajšna zastopnika:

MARKO BLUTH,
505 N. Bluff St.,
JOLIET, ILL.

JOSEPH MUHIČ,
506 Summit St.,
JOLIET, ILL.

Oba gg. zastopnika proporočamo kar najbolje cenjene občinstvu v Jolietu in okolici.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,
1849 W. 22nd St. :: CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Umrl je mož...

Veliki četrtek dopoldne je umrl v svoji rezidenci v Baltimore, Md., kardinal Gibbons, prvi ameriški kardinal in nadškof baltimorski v starosti 86 let.

Z njegovo smrtno izgubimo katoliki Združenih držav enega izmed največjih in najmodrejših mož voditeljev.

Kardinal Gibbons je bil kot duhovnik skozi celo svoje življenje vzor katoliškega duhovnika. Njegovo delovanje je bilo preprečeno s pravo in srčno pobožnostjo in gorečnostjo. Kjerkoli je nastopal, najsibo v cerkvi ali v politiki, kot duhovnik ali kot škof ali kot kardinal, povsodi se je pokazal vselej najprej kot pravega katoliškega duhovnika, kot zastopnika in namestnika Onega, ki je prišel na svet, da izveliča, da pribrije ogenj prave gorečnosti in katoliške zavednosti v vsa srca, ki pridejo v njegovo bližino. Bil je navdušen organizator in ameriška duhovščina izgubi z njim moža, kakoršnih ravno v sedanjem času tako zelo potrebujemo katoliki po vsem svetu.

Kot kardinal naše cerkve se je pa posebno skazal, kako velik mož da je bil. Težki in kritični so bili časi, skozi katere je šla katoliška cerkev v Ameriki, od kar je bil Gibbons kardinal in voditelj katolicizma.

Naj omenimo čase takozvanega amerikanizma. Kako moder je bil takrat njegov nastop in kako dalekoviden! Kako lepo je uredil takratne razmere in homatije!

Naša državna politika ne pozna uradno nobene cerkve in nobene vere. Posebno pa morajo biti uradni vodilni krogi previdni, kako nastopajo v občevanju s katoliško cerkvijo. Razni prepanteži protestantovskih in drugih ložink strogo pazijo na vsak korak in komaj čakajo na vsako najmanjšo priliko, da bi jo porabili in začeli boj proti katoliški cerkvi.

Kardinal Gibbons je v vseh teh časnih raznih političnih kriz in homatij vsikdar nastopal s taktom in modrostjo, da ni nikjer zadel. Vodil nas je s tako previdno roko in s toliko modrostjo, da se bile vselej vse mahinacije nasprotnikov uničene in da je katolicizem rastel po svojem vplivu s toliko hitrostjo, da smo danes lahko ponosni na to, da smo katoliki.

Se pred dvajsetimi leti je bila mogoča organizacija A. P. A. (izgovori ej pi ej), o kateri so rojaki že gotovo čuli velikrat. To je bila organizacija proti katoliških fanatikov, ki so imeli namen uničiti v javnosti vse upliv katolikov. Danes je kaj takega skoraj nemogoče. Poskusili so zadnje čase večkrat in na razne načine. Ustanovili so znani zloglasni list "Manace" in ga v več milijonih izvodih vsaki teden raztresili po celi Ameriki. Ustanovili so več organizacij v ta namen. Pa ne gre več. Vpliv katolikov je prevelik. Veliko zaslugo za te raznime ima kardinal Gibbons s svojim modrim in taktnim nastopom. Kot vodja katolikov se je skazal v vseh političnih in državnih vprašanjih kot mož na mestu. Vse njegove izjave so bile take, da jim je moral pritrdiri vsak pameten človek, tudi največji sovražnik. In tako je prišlo do tega, da stojimo katoliki v naši ameriški javnosti v časti in spoštovanju, kakor nikdar preje v zgodovini naše nove domovine.

Da, kardinal Gibbons kaže, kako velika milost od Boga, kolik blagov in kolika sreča za vsak narod, ako ima dobre može voditelje.

Zato molimo tudi mi ameriški Slovenci, da bi nam Bog poslal dobro, gorečih nevstršenih in modrih voditeljev.

Pokojni dostojanstvenik, kardinal Gibbons, naj pa počiva v miru!

Ex-predsednik Wilson.

Rev. K. Z.

Wilson ni več predsednik, temveč sam pavačni državljan, kakor smo vsi drugi. Vendar ne bo odveč, ako omenimo nekatere misli o njem, kajti vidimo, kako različne so sodbe o njem.

Kako sodi o njem ameriško ljudstvo?

Mnenje je tako razvijeno. Kakor o vsakem velikem možu, kolikor jih je bilo v zgodovini, tako sta tudi o Wilsonu dve sodbi.

Ena sodba — sodba njegovih političnih nasprotnikov in drugih iz republikanske stranke, in iz vrst avstrijakov in Nemcev in nemške propagande — je uničevalna za Wilsona. Po sodbi teh sodnikov Wilson nima poštenega lasu na svoji svr glavi. On je krv vsega gorja na svetu. On je krv vse nezadovoljnosti med narodi, on je krv, da smo Jugoslovani izgubili toliko ozemlja, on je krv, da so boljševiki še danes na krmilu, on je krv, da je Anglija doseglj toliko uspehov, on je krv, da se preliva irska kri, on je krv, da v Ameriki sedaj ni dela, skratka, on je krv vsega.

Druga sodba o njem — sodba njegovih prijateljev je, da je Wilson res naredil napake, in sicer zlasti dve usodepolni: da je šel osebno na mirovno konferenco in da ni zahteval od Evropskih velesil, da bi se vrnila mirovna pogajanja na podlagi njegovih štirinajstih točk. Drugače pa je bilo po tej sodbi njegovo celo delovanje za časa vojske in po vojski tako idealno in nesebično, da bo ostal v zgodovini dolga desetletja, da, stoletja nepozabljen, da bo za Washingtonom največji naš predsednik.

Toraj dve sodbi, ki si popolnoma nasprotujejo druga drugi.

Kaj in koliko je resnice na teh dveh sodbah? Katera ima prav?

Vsaka sodba je prava sodba, ako sloni na pravičnosti. Naj bo edo moj sovražnik ali prijatelj dolžan sem ga soditi pravično! Pravična pa

je sodba, ako denemo na tehnico ne samo nekatera dejstva, temveč vsa. Wilson je bil brez dvombe velik mož. Mož se sodi po idejah. Kolikor večje in vyzvanejše so ideje, katere ima in zastopa, toliko večji mož je. Zato pravimo, da se mož ne meni od pete do vrha glave, temveč po velikosti njegovega čela, to je negovih možganov.

Glede tega je gotovo, da so bile Wilsonove ideje, njegovih štirinajst točk, nekaj velikanskega, nekaj takega, kar človeški rod stoletja ni več cul, in da so te velike ideje imele tako velikansko silo in moč v sebi, da so pravzaprav samo one vrgle na tla kajzerja in Avstrijo, to je dosegle tako uničevalen poraz nemškega in avstrijskega orožja.

Vendar kakor ideje vseh velikih mož, tako so bili tudi ideje Wilsonove previsoke za naš čas. Svet jih je sicer razumel, toda razumeli jih niso državniki. Javno mnenje ni bilo za nje pripravljeno. Svet še ni bil zrel za nje. Zato bo vzel stoletje predno jih bo človeški rod popolnoma razumel in zapadel, predno bodo prešle v meso in kri človeškega rodu. — Prišle bodo pa gotovo. Napoleon je pred sto leti zaklical "Ilirija vstan!" Sto let je bilo treba, da se je ta ideja začela kristalizirati v idejo Jugoslavije. Pa po celem stoletju vidimo danes, da Jugoslaviani še ne razumevamo prav velikosti te ideje. Mešanica v Jugoslaviji in med ameriškimi Jugoslovani kaže to jasno. Toraj bo treba morda še enega stoletja, da jo bomo popolnoma razumeli. Enako je z Wilsonovimi idejami. Napoleon je umrl zapuščen na Elbi v pregnanstu. Zato pa ni nehal biti največji mož svojega časa.

Enako z Wilsonom. Wilson more biti pozabljen danes, more pozabljen preživeti še preostali čas svojega življenja, more pozabljen umreti. Toda noben veliki mož ne živi za svoj čas, on živi in prav za prav oživi šele, ko umre. Gospod Jezus je to lepo potrdil ko pravi: "Ako semne ne pade v zemljo, bo ostalo 'samo'".

Takrat ko bodo pa Wilsonove ideje spoznane in razumevane, tedaj bo pa velik tudi on, njih oče, on, ki jih je zaklical in zapustil človeške mu rodu kot svojo dedičino.

Toraj nihče, niti prijateje niti sovražnik Wilsonov, ne taji, da so bile Wilsonove ideje velike, da, nekaj, cesar stoletja več nismo čuli. Kdor pa to priznava, mora pa tudi priznati, da more velike ideje imeti le veliki duh, veliki mož. Kdor ima pa veliki duh je veliki mož, je velik, če mu ves svet kriči, da je majhen. Velikana zastonj pritlikavec zmerja, da je majhen. Pač po sebi meri.

Kaj pa njegovo obnašanje na mirovni konferenci?

O tem prihodnjic.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912,

Of "Edinost", published Semi-weekly, at Chicago, Illinois, for April 1st, 1921,
state of Illinois, county of Cook.

Before me, a Notary Public, in and for the State and county aforesaid, personally appeared Rev. Jeronim Knoblehar, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the publisher of the "Edinost" and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: Slovenian Franciscan Fathers, Chicago, Illinois.

Editor: Mr. John Racic, Chicago, Illinois.

Managing Editor: Rev. Jerome Knoblehar O. F. M., Chicago, Illinois.

Business Manager: Rev. Jerome Knoblehar O. F. M., Chicago, Illinois.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock).

Slovenian Franciscan Fathers, Chicago, Illinois.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are (If there are none, so state.): None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than of bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is. (This information is required from daily publications only.)

REV. JERONIM KNOBLEHAR, Managing Editor.

Sworn to and subscribed before me this 23rd day of March, 1921.

(Seal)

MICHAEL ZELEZNICKAR.

(My commission expires April 28th, 1924.

Joe: "Hello, John, kam jo boš pa dan za našo chicasko naselbino? I-mahnil prihodnjo nedeljo, 10. aprila?"

John: "No, sedaj me pa še sprašuješ! Ali ne veš, da je to veliki nekaj krasnega!"

Mi pošiljamo denar

na vse kraje

JUGOSLAVIJE,

Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA.
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

New York, N. Y. — Na praznik sv. Jožefa sta srečno dospela v New York naša rojaka, Rev. Benvenut Winkler v Br. Viktorjan Žnidrišič. V Trstu sta se ukrcala v petek dne 25. februarja in ves čas srečno potovala, ter zdrava in krepka stopila na suho zemljo v New Yorku. Bog naj ju blagoslovil še nadalje, da bo sta zamogla mnogo pomagati ameriškim Slovencem; potujeta namreč na važno postojanko v Chicago, kjer bo prvi imel priložnost pokazati spremnost svojega peresa, njevo tovariša pa znanost tiskanja.

Tako drugi dan je imel Rev. Benvenut W. v naši dvorani zanimivo predavanje, katerega so se rojaki udeležili v obilnem številu.

Zanimivo je govornik pripovedoval svoje doživljaje na potovanju. S posebnim zanimanjem je občinstvo sledilo predavanju o ožji domovini. Spreten v besedi nam je Rev. pojasnil gospodarsko, finančno, vojaško, šolsko, stanovanjsko, versko in politično vprašanje v Jugoslaviji. Pojasnil je tudi življenje v zasednem ozemlju in o splošni nezadovljivosti in nepoštenosti, ki se je vgnezdiла po vojni meji naše prej tako dobro slovensko ljudstvo. Po končanem prodavanju je ljudstvo navdušeno plaskalo v znak velike hvaležnosti, da so dobili jasen vpogled, kako se godi tužni majki domovini. Pomoži Bog kmalu, daj ji boljših jasnejših dnj!

Nato so članice Marijine družbe vprizorile zelo poučno igro: "Spoštuj mater, ali Božja kazen ne izostane".

Igralke so se spremno poglobile v svoje uloge, ter z najboljšim uspehom izvršile svojo naloge. Da bi si le tudi mladina zapomnila nauk, ki ga je zasledovala imenovana tendenčna igra.

Se posebej je treba opomniti, da je občinstvo podarilo lep šopek Mrs. J. Pavlič v priznanje, da je najtežjo ulogo v igri izbrano predstavljala. Častitam tudi jaz!

Br. Akurzij.

SRŠENI.

Marsikateremu rojaku se morda čudno in nerazumljivo zdi, kako je to, da se Saksarjevata toliko zanimalo za naše slovenske franciškane v Ameriki. Vendar da bodo rojaki to njihovo ljubezen razumeli, naj razodenemo, da je njihov biznes precej v "žlahti" s tem redom. Pred leti so imeli v svoji pisarni in, če remo prav, imajo še sedaj svojega zaupnega moža, nekoga Krešica, ki je bil franciškan iz Dalmacije, ki pa je seveda odpadel od svojega reda in od svoje vere. Učeni urednik Glasu Naroda Mr. Ignacij Hude in znani prvoobojevnik proti franciškanom je tudi nosil več let franciškansko kuto in jedel franciškanski kruh, kot klerik je zapustil red. — Kri pa ni voda, tako vidite, da tudi Saksarjev biznes runajo "franciškani".

Rojakom v Bridgeport, Ohio!

Naznanjam, da bo sv. misijon za Slovence od 7. do 10. aprila.

Od 12. do 18. aprila bo sv. misijon v Thomas, Davis, West Va., in Dodson, Md.

Od 18. do 24. aprila v Johnstown in Conemaugh, Pa.

Od 26. aprila do 1. maja v Burgettstown, Pa.

Novice iz Jugoslavije.

JUGOSLAVIJA IMA NEKAJ BRODOVJA.

"Barčica po morju plava", te besede nam prihajajo v spomin, ko čitamo vest, da so nam predali Francozi v Kotoru 12 torpedov, z vojni ladji in trdnjave na kopnem. Radovalni smo, kako fosilnega tipa je onih 12 torpedov in oni z vojni ladji. No, pa brodovje vendar le posedamo, četudi samo — barčice, da le plavajo!

Svojo ženo ustrelil. — Štefan Murko, kmet v Lancovivasi pri Ptuju je bil hitro po začetku svetovne vojske ujet; glasa ni bilo nikaknega od njega, če je živ ali mrtev. Njegova žena Juljana Murko pa je med tem časom gospodarila sama. Za pomočnika je imela hlapca. S tem hlapcem se je ona tako daleč spozabila, da je imela ž njim otroka. Sedaj pred dvema mescema pa je prišel mož iz ujetništva domu, ji je greh nezvestobe očital in jo tudi ustrelil. Oddal je dva strela, enega ženi v prsi, drugega pa v glavo in v par trenutkih je bila mrtva.

Zaseženi bančni prostori v Ljubljani. — Poverjenik za socijalno skrbstvo g. Adolf Ribnikar je naročil stanovanjskemu uradu v Ljubljani, da zaseže v javni pri za urade poslovne prostore onih bank, ki dolej še niso smatrali za potrebno, za svoje uslužbence zgraditi nove hiše. Zaseči se imajo Slovenska banka, Slovenska ekskomptna banka, Prometna banka, Češka industrijska banka, Gospodarska banka in Kređitni zavod.

Po krivem obsojen. — V Zagrebu je lansko jesen mlad človek izvršil v Maksimiru nraven zločin nad 12-letno dekllico. Kot storilca so zaprli gledališkega godbenika A. J. Brajlo, ki ga je dekllica kakor tudi več drugih oseb, ki so ga bile v kritičnem času videle v Maksimru, označilo kot storilca. Brajla je ves čas odločno zanikal vsako zvezo z zločinom, vendar je bil obsojen v težko ječo, kjer je prebil sedaj že štiri mesece. Te dni je pa neki zagreški detektiv opazil v neki dijaški družbi mladega moža, ki je bil Brajli presenetljivo podoben. Detektiv se je zanimal za stvar in povzročil, da so dotičnega dijaka, medicinca V. semestra V. M., poklicali na zaslisanje. Medicinec je kmalu priznal, da je on pravi krivec. Tiši dan je bil popolnoma zmešan, ker je vso noč prepil; na zločinu so ga zasačili vojaki, ki so ga odvedli na vojaško stražnico, kjer je pa preprosil narednika, da ga je izpustil. Ko so prijeli Braj-

lo, ni imel poguma, priznati se za zločinca. Brajlo so sedaj takoj izpustili, a V. M. so zaprli. Je to sin alkoholika, dedno skrajno obremenjen in že zgodaj vdan nrayni razuzdanosti. Oddati ga nameravajo v norišnico.

Rop v Sv. Ilju pri Velenju. — Albin Vegl je oropal v Sv. Ilju pri Velenju kočarico Jero Železnik in ji odnesel blaga v vrednosti 7430 krov.

PISMA IZ STARE DOMOVINE.

Cenjeno občinstvo;

Zagorje pri Pištanju, 11. jan. — Podpisani se z najvdanejšo hvaležnostjo spoštljivo zahvaljujem za mnogoštevilne darove, ki ste jih z veseljem darovali za vpostavitev prekrasne Lurške jame v Zagorju. Iz dna duše izrekam udanostno zahvalio preblagemu gospodu Marku Bluth in njegovim sorodnikom, dražestni gospoj Frančiški Starman, in rodu. ljubni gospoj Mariji Toplišek ter milostljivim gospom v bogomilem društvu Krščanskih Mater v Cannonsburgu. Hvala iskrena i prečastitemu vodji imenovanega slavnega društva, nadbebjnemu vzgojevaltelju, gospodu Tomažu Zacharsky! Vsevedni Bog in mogočna Devica Lurška bodita vsem ljubeznivim dobrotnikom plačnika v časem in večnem blagru! Bog placaj!

Alojzij Kramaršič, župnik.

Zagorje pri Pilštanju v Jugoslaviji, mili naš kraj, od 1. 980 starina milostipolno božja pot "Marija Zagorska", je tiho zavetišče otrok božjih. Mirno in tiho svetišče božjepotnikov v solnčnih dneh pekočega poletja sredi črnzelenih gozdov bogatih gora, se vzdiga kvišku liki goreči vzdih s svojim trdnjavskim, šesterokotnim šiljastim zvonikom. — Ko ponosni labud raz gnezda nadkriluje pestro okolico v romanskem slogu zidana cerkev. Njen milosti obilni oltar z veličastnim tronom Marije Zagorske in izredno krasnim svetiščem Lurške jame nudi častilcem dušni mir in rajske veselje. Zagorska božja pot po zaslughah svetnice sv. Eme je v resnici velikanska tolažba vseh proslincev Marijinih. Na tisoče jokajočih vernikov je tukaj našlo veselje in na tisoče obupanov rewežev je zadobil po pri tem oltarju. Matere Božje milost miru. Srce Marijino je hotelo v prosti zagorski naravi radovali se in žrtvovati se za otroke kraljestva božjega. Hitimo, če drugače ni mogče, vsaj v mislih k Zagorski Mariji, ki že tisočletja deli vsakemu dušno i telesno pomoč! Saj pravi Marija: "Blagor mu, kdor zaupa v mene!"

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534

PROŠNJA NOVOMEŠKIH DIJAKOV.

Podpisani predstavniki novomeškega katoliškega dijašta se obravljamo na vse katoliške Ameriške Slovence z vladljuno, nujno prošno. Dovolite, da najprej označimo milje, v katerem živimo.

Ko je minila grozna vojna, so se mnogi naših fantov vrnili s kravljih bojnih poljan in si želeli miru in oddihna v si hoteli po izkušnjah, ki so si jih pridobili v letih strahote, poglobili svoje znanje. Kar nas je bilo mlajših, smo se oddahnili, se vzdignili iz mrtvila, v katerega nas je pahnila svetovna vojna in si želeli razmaha svojih duševnih sil. — In tako smo si tedaj, ko nam je zasijalo Solnce Svobode, v mladostnem ognju ustanovili svojo organizacijo, v kateri si hočemo poglobiti svoje znanje na temelju večnoveljavnih načel sv. Kristusove Cerkve. — Ustanovili smo si tudi dijaškega "Orla", in kongrecacija, ki že dolgo vrsto let deluje na naši gimnaziji, nam daje verske pobude. — Kakšno je mesto, v katerem živimo, Vam je znano; saj nosi že od nekdaj naziv: Sokolska trdnjava! Seveda je temu sorazmerna tudi višina moralnega nivoja. Da je taká okolicarno vplivala tudi na učenje se mladino, zlasti srednješolsko, je jasno. In v resnici je dobilo ob prvem polletju letosnjega šolskega leta ca polovica vsega dijašta nezadosten red. In kam zabrede mladina brez Boga, nam jasno kažejo številke, ki povedo, da več kot 3/4 vseh padlih

dijakov pripada nam nasprotnim vrstam.

Znano/Vam je tudi, da se sedaj v naši domovini kopičijo temni oblaki nad nami, katoličani, in da razni Bismarcki vsak dan bolj očitno poskušajo svoje moči. Grmelo bo. Zato moramo stati na straži pripravljeni na boj in zmago.

Tu zato se obračajo naše oči na brate, ki so odšli od nas, da nam pomorejo in nas podpro. Ker stane oskrba organizaciji, zlasti kujižnic (za kolikor toliko vsestranski študij je treba mnogo knjig, ki so pa pri naši slabi valuti silno drage) je treba mnogo denarnih sredstev.

In ker nam ravno teh silno pri-

manjuje, prosimo, da nam morebiti pomagate zlasti v tem oziru.

Zagotavljamo Vas, da bodo posibili denar edino le v organizacijske svrhe in se Vam izkazali hvalne s trdnostojnostjo in ne-

mahljivostjo v bodoči vihri.

V upanju, da uslušite naš glas, pozdravljamo Vas in se že naprej kar najtopleje zahvaljujemo vsem cenjenim dobrotnikom in kličemo vsem katoliškim Slovencem naš krepki, mladostni — Bog živi!

Novo mesto, 28. februarja, 1921.

Za organizacijo kat. dijašta:

Koče Jurij, predsednik.

Za dijaškega Orla:

Skebe Silvester, predsednik.

Najtopleje moram priporočati

prošno tukajšnega katoliškega di-

POTNI LISTI.

Zadnji čas smo imeli skoro vsak teden druge določbe glede dobave jugoslovanskih potnih listov. Od 1. marca pa je zopet nova odredba, da mora iti vsaka prošnja za potni list najprej v stari kraj na vlado v odobreњe. Vsled tega bo vzel par mesecov, predno bo mogoče dobiti potni list. Kdor toraj želi potovati na poletje, ta mora takoj uložiti prošnjo ako hoče dobiti svoj potni list pravčasno.

Za italijanske in ameriške potne liste ostanejo stare določbe. Rojaki z ameriškimi potnimi listi lahko potujejo v Jugoslavijo, kadar hočejo. Za nadaljnja pojasnila o potnih listih, o kretanju parnikov itd. pišite na naš naslov.

PRISELJEVANJE.

V kljub temu, da so nekateri naši "vse-vedeži" že več mesecov bili ljudi s trditvijo, da bo s 4. marcem priseljevanje ustavljeno, naj podudarimo, da je 4. marec za nami a nove naselniške postave še vedno nismo in tudi ne vemo, kdaj jo bomo imeli. Sedaj je še stara postava v veljavi in bo v veljavi vsaj še nekaj mesecov, ako več ne. Naši rojaki imajo toraj še vedno dovolj prilike, da dobe k sebi svoje sorodnike. Pišite nam po nadaljnja navodila.

DENAR.

Priprosta pamet-nam pove, da sedanja vrednost dolarja napram jugoslovanski kroni ni naravna, ni resnična, ni opravičena, temveč umetno vzdržana in vsled tega ni trajna. Po našem mnenju dolar ni več vreden kakor 40 jugoslovanskih krov. Kolikor dobimo zanj več, dobimo takorekoč "za šenk". To nenaravno in neopravičeno razmerje se ne more vzdržati. Krone skoro ne morejo biti cenejše kakor so. Ako Vam je na tem, da se okoristite s sedanjimi cenami, tu imate svoj "chance", ne zamudite ga.

Ni imamo izvrstne direktne zveze s starokrajskimi denarnimi zavodi in Vam zato lahko točno postrežemo bodisi, da hočete poslati denar na kak osebo ali pa, da ga naložite v kak zanesljiv denarni zavod. V tem slučaju Vam mi preskučimo hranilni knjižico in do tley, da vobite Vi hranilno knjižico v roke, no mi odgovorni za denar. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Za vse drugo se obrnite na slovensko banko.

Zakrajšek & Češark,

70 — 9th Ave., NEW YORK, N. Y.

jašča in Vas prosim, da bi mu pri-

skočili na pomoč ako možno. Organizacija je prav mlada, a se živahnogibje, zlasti še ko je pod spremnim vodstvom in pozrtvovalnim in agilnim odborom. Bog povrni. — Udani

p. Jožef Aljančič,

prefekt dij. Mar. Družbe.

P. S.: Vse eventuelne darove blagovolite poslati na vodstvo preč. franciškanskega samostana, Novomesto, s pripombo: Za dijaško organizacijo.

OKREPITE SVOJE TELO!

Prvi opomin so ravnokar poslale v svet zdravniške avtoritete. V kratkem času moramo pričakovati, da nas bo obiskal novi val influenze. Nikar ne čakajte leno tako dolgo, da bo prepozno. Vaša dolžnost je, da že naprej preprečite to bolezni in okrepite odporno silo v svojem telesu. Ako bodo vaša čreva vedno v redu in boste vsak dan dobro prebavali, Vam bo to najbolj uspešno pomagalo premagati neželenega gosta. Trinerjevo grenko vino je najboljše sredstvo, da to dosežete. Že njegove sestavine same ga priporočajo: cascara sagrada in druga grenka zelišča napravljajo, da je Trinerjevo grenko vino najboljše čistilo za čreva. Glavna stvar, ki je nikoli ne smete pozabiti pa je: Trinerjevo grenko vino pomaga ne da bi oslabilo. Nasprotno poživilja in osvežuje celo sistem. Zahtevajte pri svojem družistu ali zdravniku tudi Trinerjev Antiputrin. Zmešan s toplo vodo (na štiri dele vode pride en četr Antiputrina) je najboljše grgljalo za izpiranje ust in nosu. — Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Illinois

(Adv.)

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

Slovencem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljše in najhitrejše. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepricajte se sami!

Prodajam tudi trakovje za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam J. ADAMS, 1845 W. 22nd St., Chicago.

DVE FARMI NAPRODAJ!

Ena farma obsega 80 akrov; 40 akrov je ščišene zemlje, 40 akrov pa gozda. Po posestvu teče voda studenčnica. Hiša s štirimi sobami, cementna klet, hlev za 18 glav živine, velika "tulc senda" in vse drugo gospodarsko poslopje. Vse skupaj, zemljo in poslopje, prodam za \$3.000.

Druga farma obsega 80 akrov; 35 akrov je ščišene zemlje in 45 akrov gozda. Po sredji farme teče majhna voda. Zemlja dobra. To farmo prodam za dvanajststo dolarjev.

Prav lepa prilika za tistega, ki ga veseli farma. Oglasite se pismeno!

FRANK DEBLACK,
R. F. D. 1, Holton, Mich.

ZAKAJ PLAČEVATI PREVEC?

TAKO naj bi se vprašal vsakdo, ki potrebuje ali bo kedaj potreboval kakih notarskih del. Razni zavetni agentje odirajo naše ljudstvo da je groza. Vsakdo ki plača več kot potrebno, meče proč denar!

RADI TEGA, naznanjam slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici, kakor tudi širom Amerike, da doli podpisana izdelujeva vsa notarske dela najceneje med vsemi!

NIHČE Vam ne bo naredil prošnje (affidavit) za dobiti svoje domače iz stare domovine ceneje kot mi!

KADAR ŽELITE dobiti svoje domace ali svoje prijatelje iz stare domovine, tedaj pišite nam in mi Vam bomo dali brezplačna navodila.

POMNITE, da je naše geslo: "Točno in poštano postreči vsakemur, po najnižji ceni!"

Pisma naslavljajte vedno na:

JERIĆ & ŽELEZNICKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

GOSPODIČNA.

(Iz Jak. Aleščevih "Ljubljanskih slik".)
(Nadaljevanje.)

Če ni previsokega stanu, se uči tudi kuhati kakih štirinajst dni; opaše si bel predpasnik in dela napotje kuharici in dekli v kuhinji. Morda si kipi tudi šivalni stroj in se ga navadi gozniti in morda še vtekniti šivanko. Da se delat tudi belo perilo, če že ni morda pripravljeno od kake prejšnje razbite zaroke.

Stan neveste je sploh nekako čuden stan. Poln veselja in hrepeneja. Štejejo se dnevi, kakor jih šteje jetnik proti koncu svojega zapora. Duh in telo sta silno razburjena, spanje nemirno, polno prijetnih in strašljivih sanj. "Bo ali ne bo" — to zmeraj roji po mladi glavi. Zlasti še, če je nagnjenje do ženina le hlinjeno, ne pa odkritosrčno, ker v tem slučaju nevesta samasebe ne ceni toliko, da bi verjela, če ženinu sem toliko draga, da me ne bo zapustil. Pisma drugih častivcev in prejete spomine nanje sežge ali vsaj poskrije; dosedanja znanja pa ne usmiljeno razdere; vendar pa še prihrani v srcu kot za kakega lajtnanta ali drugega mladeniča, ki je kraljeval dotja v njem, a ni imel toliko volne, da bi ji bil mogel napraviti mehko in gorko gnezdo. To je pa prva potreba. Prejšnjim častivcem se pa ne zapro vrata popolnoma; morda le za par mesecev. Dokler namreč dekle še ni čisto pod streho, je še zmeraj dobro, če so še kje druge odprta vrata, ako bi se vsa skazila.

Ceravno je nevestin stan tako prijeten kakor majhnim otrokom noč pred sv. Miklavžem, vendar nobena nevesta nima rada, da bi trpel ta stan predolgo. Če že namreč ne ve po sebi, pa vsaj po drugih, da lahko pade nazaj v prejšnji stan, in gospodična, ki je bila že nevesta, je podobna opranemu slavniku, ki nima več prave podobe, in se mu obnošenost koj pozna. Včasih pa pride iz dolgega nevestovanja vse kaj druga kot zakon. Gospodična izgine za par mesecev h kaki "tet" in ko pride nazaj, je nekoliko izpremenjena, a vendar še "gospodična", toda zato, ker nima zakonskega moža. Taka potem ne da nič več za sladke besede iz ust mladih ljudi, ampak obraita že bolj starejše vдовce.

**BENJ. BASKERVILLE, D.D.S.
Zobozdravnik**

Se priporoča vsem Jugoslovanom.

Njegov urad je na:

2209 West 22nd Street (blizu Leavitt ulice.)

Phone: Canal 5426.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredok in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor nalaže svoj denar.

ker le od teh se ji je še kaj nadejati. Če more, gre tudi v kako drugo mesto ali pa na kmete kam v kako grščino, kjer ni še znana njena preteklost, in včasih se tudi primeri, da najde še katerega, ki jo vpreže k sebi v zakonski voz. Marsikatera pa se odpove vsej nadi do zakonskega prstana in jemlje druge prstane ter raznovrstno srebrnino in zlatnino, pa tudi papir, če je tiskano na njem, da ga jemljo državne kase za srebro. Taka hodi potem zelo nališpana in zaničuje prejšnje priateljice, — a tudi te njo — tako dolgo, da zapre njen častivec da-režljivo roko, ali pa ga drugi denejo na boben. Morda pride potem še drug tič, ki ima kaj zlatega perja; za tem tretji itd. — in ko pride k pameti, je večidel že oskuben. Če pa ni enega, je dobrih tudi več, in potem pride to, kar pravi Valentijn v "Fausto" svoji sestri: "Und wenn sie erst ein Dutzend hat, so hat sie gleich die ganze Stadt". — Vendar to ne velja o vsaki, ki si je prismodila svoje deviške peroti. Marsikatera se odpove popolnoma tej stroki ženskega poklica; zaduši po spolnem uživanju morda še hrepeneča čuvstva in izkuša, narediti si od druge strani mikayno ali za človeštvo koristno življenje. Ker se ji zdajna lastna usoda vredna milovnega, kaže sočutje do drugih nesrečnikov, in njena roka, če more, stori mnogo dobrega. Krene pa tudi v drugo stran — toda o tem pozneje.

"Kaj pa z vero?" bo morda kdovprašal.

Da, tudi ta stran se lahko opazi na gospodični. Saj se napravi za cerkev skoro ravnotako skrbno kakor za ples ali vsaj za izprehajališče. V cerkvi sede ali se vstopi na kolikormogoče ociten prostor, in preden je tu stanovitno nastavljena, se je ozrla že po svoji okolici, če je nje vredna, in če je kaj oči, ki pasejo na nje radovednost, jo občudujejo ali se jeze. Potem odpre molitvenik — nemški mora biti — ki je zunaj lepo okinčan, in se dela kakor bi zrla vanj. Morda je eno oko v njem, a drugo gotovo ni. To šviga semertja in lovi druga. Molitvena knjižica ji je namreč ravnotako "toaletna" pritekla kakor solnik ali pahljača — nekaj mora biti v roki. Ravnotako gre k procesiji — ne sicer za njo, pač pa se vstopi v praznični opravi tako, da gre procesija mimo nje, in da ima moška mladina, sredina in starina pri-

liko, ogledovati njeno telesno lepoto.

Cerkev je taki gospodični sploh — če ne naravnost potrebna — pa vsaj koristna dvorana. Posebno ako je ne pusti strogost staršev, sitnih tet itd. iz hiše brez varstva in spremstva. Tu se da ljubkovati z očmi; v drenju se stisne lahko kako pisemce v roko; tudi se lahko zgodi, da se gre — ne v cerkev, ampak mimo nje, posebno zvečer. Ta priložnost pač ni brez vtiša, ampak vzpodbuja mladi in stari moški spol k obiskovanju cerkva in procesij, in marsikdo, ki že več kot leto in dan ni videl cerkve odznotraj, pride in stoji med pobožnimi tako dolgo, dokler ima kam obračati svoje oči. Ko gre pa gospodična vun, se nastavi tako, da ga ona mora videti. Če je pa več takih skupaj, se imenuje to po nemško "Kirchenparade". Škoda, da je to le ob nedeljah in praznikih in le še ob Šmarnicah! Gospodična bi imela to rada vsak dan — in gospodični tudi. Ce gre pa sama v cerkev, in se zdi mami, da je predolgo ni bilo domov, se pa izgovarja s tem, da je opravilo trpel tako dolgo.

Če pride kak tujec v Ljubljano in gre ob nedeljah in praznikih po javnih izprehajališčih, se čudi številu lepih gospodičen, ki hodijo tam na vladno v dvorstah, in da jim zmeraj prihaja nasproti toliko mladih gospodičev. "Zakaj to in ono lebitje še ni gospa?" vpraša popravici, ko vendar vidi, kako se smuka okoli gospodičen toliko nališpanih gospodičev, oficirjev in starcev. Da, prav ima! Zakaj je vsako leto vedno manj ženitovanskih oklicev; zakaj se teh mladih lepotic vsako leto le prav malo izpremeni v mlade gospe? Prej dobi moža umazana kuharica, dekla ali vdova kakor tako nališpano bitje. Zakaj to?

Čeprav sem si gotov hude zamere, naj vendar tu povem, kar mi je odgovoril neki prijatelj, ko sem ga

Dajemo na znanje vsa-komur,

da izplačujemo denar v Jugoslaviji ne samo v KRONAH, marveč tudi v

DOLARIJH V GOTOVINI.

Cena za pošiljatev je 3%, a najmanjša vsota za stroške 1 dolar.

Ako pošiljete denar v kronah, Vam ne računamo nič, razen za brzjavno pošiljatev, ki jo je treba posebej plačati.

Pišite in vprašajte, kako visoko stoji denar!

Prodajamo šifkarte za vse proge po določeni ceni.

Sprejemamo hranilne vloge in plačujemo po 4% obresti.

EMIL KISS,
BANKIR

133 Second Ave., New York.

vprašal, zakaj se ne oženi. "Rajši si kupim kravo", — je rekel neolikanec — "krava mi daje za rejo vsaj mleka in telet; taka našopirjena in razvajena stvar pa ni pod milim Bogom zanič".

Iz dosedaj povedanega je nekoliko že razvidno, da je gospodični prva skrb ta, da kultivira svoje telo. Zato se kaže od 12. do 15. leta tak, kakor bi bila vsaj 16 let starca. Ker pa v teh letih še nima — za zrelega dekleta — primerne obilnosti, si jo zna pridobiti na umeten način. Bombaž, iglice in razne krpe so dobra podloga. Ravnotako se odvadi drobne otročje hoje in se privadi bolj lenej ali pa poskočne, kakor jo vidi pri odrastilih.

Pod vratom pa mora biti vidne vsaj za ped gole kože (zarobljeni kmet pravi temu "gosli kazati"). Inda dobri njena koža pravo, nežno, leskečo barvo ter potreben voljnosten, rabi gospodična razne pomade, šminke, dišeče vode in milo. Da pa ne ogori na solncu ali na vetru, pa varuje obraz in kar je drugje golega, s solnčnikom, roke pa z rokavicami in s tem, da se ogiblje vsakega ročnega dela, izvzemši morda igranje na glasovir in še druge igrače, s katerimi si preganja čas, a se pri tem ne pomaže in ne strdi koža. Roke pa čisa gospodična kolikor mogče majhne prav tako tudi noge, ki tiči v preozkih čevljicah s peto, pomaknjeno proti sredi, da je videti noge spredaj manjša in krajša. Okrog ledij je pa život stisnjen kakor pri mravlji, da se znotraj lahko drgnejo rebra drugo ob drugo, in da je sapa silno kratka. S tem se doseže večja obilnost života spodaj in zgoraj — in krilo ne dela gub. Tako vkljenjena in preprežena hodi gospodična okoli. Le doma, kadar je med svojimi in ji ni treba nič kazati in

Previdni vlmilci. — Trgovec pride zjutraj v prodajalno in ogleduje poškodovan blagajno: "Tatovi so jo poškodovali, odprli je pa niso, najbrž so šli med delom gledat v knjige".

Berač (ki je dobil deset centov): Tisočkrat hvala vam! Gostilničar: Zadostuje stokrat! — Berač: Potem pa prosim za ostalo en glažek.

Chicaški rojaki, ne pozabi-te na naš Minstrel Show!

LOOK OUT ZA PIJACE,

katere so zdrave kot je TRIGLOV CAJ vroč prejden greste k počitku. MELISSA, zavoj 75c, 1000 ROZE zavoj 75c, Encian (GENTIAN) zavoj 90c, in druga želišča v zalogi, BRINJE iz starega kraja po 16c funt, celo vrečo 120 funtov (4 bušle) po 14c funt. PRASEK od vina (wine Stein) po \$3 funt zadostuje za 40 galonov najboljše kisle pijace za žejo. GRAPE JUICE \$95.00 sod. SUGAR Coloring (Short Pint) \$1.50. GAUGE (MERO) za alcohol auto-radiator in za vse tekočine ki imajo proof vsebi, meri manj kot pol grada pa do 200 gradov, stane \$3.50. Vse cene vsebujejo tudi poštnino, samo Grape Juice in Brinje ne. K naročilom je pridjeti ček, money order ali draft. A. HORWAT, 1903 W. 22nd St., Chicago, Illinois.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Knjigarna "AVE MARIA"

1849 W. 22nd St.,

Chicago, III.

V ZALOGI IMAMO SLEDEČE MOLITVENIKE:

Kristusa	1.00
Zivljenje svetnikov I. in I. del (stara izdaja) zvezek	4.00
Zore, Zivljenje svetnikov I. zvezek	1.00
Zore, Zivljenje svetnikov II. zvezek	1.00
Umni kletar50
Gospodarski nauki50
Naše škodljive rastline I.—S. zvezek50
Poljedelstvo I. in 2. snopič II. del50
Umlna živinoreja I. in 2. snopič50
Umni kmetovalec, II. in III. snopič50
Zivali v podobah, 2. zvezek50
Brstje50
Cecilia, pesmarica I. in II. del po	1.00
Slovenska pesmarica I. in II. po	1.00
Poezije75
Slovenske legende50
Avstralija in nje otoki50
Bolgarija in Srbija50
Pri Severnih Slovanih50
V Kelmorajn50
Kitajci in Japonci50
Podobe iz misijonskih dežel50
Domaci zdravnik50
Kako si ohramimo ljubo zdravje I. in 2. snopič50
Pravljice50
Na smrt obsojeni — Igra — Rev. Meško50
Lešniki50
Jagode50
Zimski večeri50
Cerkvena zgodovina I., 2., 3. zvezek50
Boj za pravico, povest50
Deseti brat, povest50
Deteljica, povest50
Fabijola50
Izdajavec, povest50
Križem sveta, povest50
Mati božja dobrega sveta50
Na krivih potih, povest50
Oglonica, povest50
Perpetua, povest50
Pisana mati, povest50
Ptički brez gnezda, povest50
Razne povesti50
Sorodstvo, povest50
Svetloba in senca, povest50
Tvoje angeljeviči češčenj50
Uporniki, povest50
Veliki trgovec, povest50
Za srčo, povest50
Zivljenja trnjeva pot, povest50
Zgobe sv. pisma I. in II. del zvezek	1.00
Zivljenje našega Gospoda Jezusa50

Pri naročilih naslavljajte pisma na:

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,

1849 West 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

KUHINJA.

2. Kolerabe s krompirjem. Osmuka petim drobnim kolerabam mlade liste, operi jih, zreži na rezance in skuhaj. Ko so kuhane, jih stresi na rešeto in polij z mrzlo vodo. Kolerabe pa olupi in jih skuhaj posebej, potem zreži, kar je mehkega, na rezance ali na kocke. Napravi bledo prežganje iz dveh žlic olja in za eno žlico moke; ko se prav malo zarumeni, prida prežganju nekoliko drobno zrezanega zelenega peteršilja, čebule, zrezane kolerabe, perje, soli in en na male kocke zrezan in posebej kuhan krompir z vodo vred, v kateri se je kuhal; če je pregosto, prilij še nekoliko juhe ali vode; pridaj še za ščep popra in ko vse skupaj par minut vre, so kolerabe gotove. Ali pa kuhanje vse skupaj perje in kolerabe, ali pa kuhanje vse skupaj perje in kolerabe, samo perje z vredo vodo polij, preden ga duši v kolerabam kuhati.

3. Spomladanska prikuha (vegetarijanska). Skuhaj za eno pest špinace in ravno toliko perja od rdeče redkvice, pa če imas enako množino žgočih kopriv. Kuhanje odredi in dobro sesekljaj. V kozi pa duši s surovim maslom ali mastjo pest oprane in dobro sesekljane kislice, polovico manj krebuljce, nekoliko trpotca in peteršilja; ko se je vse dušilo kakih deset minut, pridaj sesekljano špičko, koprive in za žlico drobno zrezanega drobnjaka, osoči, zmešaj in prilij $\frac{1}{4}$ litra mleka; ko prevre, pridaj še za pest na koke narezana in v maslu ocvrtega črnega kruha; vse skupaj še duši par minut in postavi kot prikuho s krompirjevim pirejem ali kot samostojno jed s posedenim jajcem (volovsko oko) na mizo. Zelo zdrava in okusna prikuha.

4. Fižol s korenjem in krompirjem. — Namoci zvečer $\frac{1}{4}$ litra fižola, drugi dan ga skuhaj, posebej pa kuhanje na drobne rezance zrezano korenje in še posebej zelo debel na male kocke zrezan olupljen krompir. Ko je vse kuhanje, seveda v slani vodi, napravi v kozi redko prežganje iz surovega masla ali masti (za eno žlico) in za žlico moke; ko se nekoliko zarumeni, pridaj kuhanje in odcejeni fižol, odcejeno korenje in kuhanje krompir z vodo vred. Pridaj žličico drobno zrezanega peteršilja in kuhanje vse skupaj par minut; pridaj za žlico kisa in ako hočeš, še za žlico kisle smetane, postavi to jed kot prikuho ali samostojno na mizo. (Ako kuhaš goveje meso, kuhanje v juhi cel koren in cel krompir, in ko ga daš k fižolu, ga zreži. Ta ima manj dela.)

5. Kislica s špinaco. — Naberi kislice in špinace, vsake pol, operi in prevri v slani vodi. Kuhanje odredi in sesekljaj. V kozi pa napravi prežganje iz ene žlice masti in žlice črnih krušnih drobtin. Ko se nekoliko zarumene, pridaj nekoliko drobno zrezanega drobnjaka in špinaco (približno sesekljane tri žlice). Zalij špinaco s $\frac{1}{4}$ litrom juhe in pusti, da vre 5 do 10 minut; pridaj še žlico kisle smetane in postavi kot prikuho na mizo.

PREBIVALSTVO V PETROGRADU IN MOSKVI.

Ljudsko štetje kaže, da se je število mestnega prebivalstva jakò pomnilo, povprečno za 30 proc. V predmestjih se je število še bolj zmanjšalo. Petrograd šteje 709.900 duš, Moskva pa 800.000.

NOVE KNJIGE

samo ravnokar prejeli iz starega kraja.

LEPE POVESTI,
ROMANI,
POUČNE KNJIGE,
MOLITVENIKI,
MUZIKALIJE.

OGLEJTE SI NAŠ CENIK!

AMERISKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

KRASNE BESEDE.

Na velikonočno nedeljo zvečer se je zbral v cerkveni dvorani Sv. Štefana v Chicagi lepo število Slovenscev na predavanje, katerega je imela gospodična Ana Kristič, katoliška Srbkinja iz Londona. Veliko predavanj smo že čuli pretekli dve leti o Jugoslaviji in naši jugoslovenski politiki. Vendar tako zanimive večera in tako podučnega, kakor je bil ta večer, pa še nismo imeli. Pred vsem je bilo že nekaj posebnega, da nam je predavala ženska in sicer dekle, ki se je populoma posvetilo velikemu cilju katoliške misli in spreobrnjenju Srbije v katoliško cerkev. Že veliko let smo čitali krasne članke v Ecclesiastical Review o Jugoslaviji, ki so bili podpisani od neke Kristič. Nišemo vedeli, kdo je ta Kristič, da ima tako tretzne in tako zdrave pojme o celiem tem vprašanju. Nekaj posebnega je bilo toraj to predavanje in to tudi radi točnosti in jasnosti predavanja samega.

Naj podamo nekoliko velikih misli, katere je predavateljica omenila v svojem govoru.

V veliko veselje mi je, je rekla, da smem govoriti tudi k Vam, Slovenci. Kajti na svojem velikem potovanju po Sloveniji in Jugoslaviji sem videla, da sta dva naroda, ki sta populoma katoliška in pristno katoliška: Irski in Slovenski. Že v Ljubljani sem občudovala razvitost katoliške misli in katoliške organizacije. Na Orlovskem taboru sem z zadoščenjem videla to velikansko navdušenje za tako vzvišene ideje, kakor so naše katoliške ideje. Kako sem se pa še le začudila, ko sem prišla sem v Ameriko, ko sem tu izvedela, da ste imeli Slovenci že pet škofov tukaj, da ste dali Indijancem veliko misijonarjev, ki so prišli sem v Ameriko edino z namenom, da so delovali za pokristjanjenje Indijancev.

Če ste pa Slovenci pošiljali v Ameriko svoje velike može, da so delovali za vero Kristusovo in njegovo nevesto sv. katoliško cerkev, potem lahko upam, da boste Slovenci tudi poslali svoje može v Srbijo in sicer tja toliko več ker ste sedaj z njimi skupaj pod eno streho v eni državi, ter da boste storili vse, da ponesete katoliško misel na jug svojim bratom Srbom.

Srbni niso proti katoliški cerkvi.

Srbni niso načelno proti katoliški cerkvi kot taki. Da so Srbi nasproti katolicizmu, je vzrok nesrečna politika "katoliške" Avstrije, ki je pod plaščem katolicizma skušala širiti po Balkanu svojo germanizacijo in svojo umazano politiko. Kakor je ta država kazala katoličanstvo v Srbiji, da to samo politika, sajoro oružje proti Srbiji in njenim državnim in političnim idejam.

Edina katoliška cerkev v Beogradu na pr. je bila zasebna kapela v avstrijskem poslanstvu. Ako je hotel toraj katolik v nedeljo k maši, pa če je bil še boljši in še bolj navdušen Srb, moral je iti k maši v to kapelo. Tako je dobil srbski narod nekak utis, da je katoličanstvo in avstrijaštvo eno in isto. Požabiti ne smemo, da so se tukaj v tem poslanstvu neprenehoma kovali naklep, kako zasužniti Srbijo, kako jo uničiti in vreči pod noge nemški politiki. Sovraštvo do Avstrije se je pomnožilo za časa vojske. Saj

(Dalje prihodnjic.)

FOR OUR YOUNG FOLKS.

TALE OF AN APOSTATE.

(Continued from last issue.)

Dick Kral, like many another generous, impulsive young man, succumbed to the attractions of the gay French capital. He gambled and lost, involving his employer and ruining himself. Before his, however, he had been enabled to render some essential service to a wealthy French gentleman, who, won by the charm of Kral's manly, generous manner, and deeming himself to be bound by a strong tie of gratitude, conceived a warm regard for the young man. He forced ick to call upon him, tendering to him the hospitality of his house, and the friendship of his family in a way that might have flattered older and wiser heads.

Dick, however, with his wonted pride, sought to evade the extraordinary attention, a course that only enhanced Monsieur Labouly's esteem and admiration, and made that gentleman, while careful to respect Dick's delinquency, all the more anxious to have him benefit frequently by his regard. Almost with the spirit of prophecy he once said to him:

"Should you ever get into trouble, Mr. Kral, come at once to me—no matter what the difficulty may be. Sometimes young Americans in Paris do get into trouble, and should that time ever come to you, hasten to me as you would to your own father; I shall be a father to you then".

That time did come to Kral; and when on that winter midnight he met the final crash of his ruin, when he left the salon conscious that but a few hours intervened between him and such disgrace as might shame his dead mother, and that must give the last blow to his father's already shattered health, when he felt that the memory of that mother, and the influence of his faith alone kept him from self-destruction, he thought of Monsieur Labouly's words. He sought the gentleman and confessed all.

He did not ask to be exempt from the penalty of his crime, but only he hoped to some plan by which his father and sister might be saved a knowledge of his disgrace. With an interest, and even affection ever seeming to grow rather than diminish as the bravely and penitently told tale went on, Labouly listened. Dick having in some measure prepared himself for estrangement on the part of his friend, was astounded to find on the conclusion of his story, his hands warmly grasped, and to hear:

"Thank God, my dear young friend, I am in a position to help you; by this time tomorrow you shall be safe from every unpleasant consequence".

Kral was overcome. The reaction from despair to hope, his gratitude, were too much for a system already weakened by anxiety, loss of sleep, and nourishment, and he fainted at Monsieur Labouly's feet.

Dick Kral was saved as his friend had promised, and not a syllable of the unhappy event floated across to the devoted pair in the lonely homestead, not a breath of it was wafted to any of Dick's friends or acquaintances, but his promising career was ended. He thankfully accepted an obscure position with meagre recompense. Labouly would have obtained better for him, but Kral firmly refused to incur further obligation.

NE POZABITE!

ZA VSAKEGA NOVEGA NAROČNIKA DOBITE 50c.
ČE JIH NABERETE VEČ KAKOR 5, DOBITE RAZEN
TEGA ŠE POSEBNO NAGRADO, TEM VEČJO, ČIM
VEČ JIH NABERETE.

Kdor pridobi 5novih naročnikov dobi \$2.50 ali pa mu pošiljamo eno leto brezplačno "Edinost".

Za 10 novih naročnikov dobite \$5.00, obenem pa si lahko izberete iz našega cenika knjig za \$1.00.

Za 15 novih naročnikov dobite \$7.50, razen tega še za \$2.00 knjig, ki si jih sami izberete in eno leto "Glasnik Presv. S. J." brezplačno.

Za 20 novih naročnikov dobite \$10.00, za \$3.00 knjig, ki si jih sami izberete in eno leto "Ave Maria" s koledarjem vred brezplačno.

Za 25 novih naročnikov dobite \$12.50, razen tega knjig za \$4.00 in eno leto vse tri naše liste brezplačno.

Za 50 naročnikov \$25.00, knjig za \$10.00 in vse tri naše liste.

Za 100 naročnikov pa dobite \$50.00, knjig za \$25.00 in vse tri naše časopise brezplačno za 2 leti.

Ni zaveden Slovenec, kdor ne razširja dobrega slovenskega časopisa!

Ni vreden, da bi se imenoval katoličan, kdor v sedanjih časih, ko ima tisk na javnost tolik vpliv, ne razširja resnične pravega katoliškega tiska!

Mesec marec je mesec dela za razširjanje dobrega tiska!

Poglejte nasprotnike, kako oni agitirajo zase! Nikar se jim ne dajte osramotiti!

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

"Emil, listnico na to mizo!" je ukazal Artur v pisarni, ko je bil pozdravil uradnike. "Razložite pisanlo orodje! Opoldne pridete zopet po moje stvari". Artur je sedel, prekrižal roke in noge in vzdihnihnil: "Jaz sem pripravljen".

Tako slovesno romanje v tvorino in iz tvornice je trajalo par dni, na jezo zagrinenih demokratov in na zabavo pametnih delavcev in uradnikov. Potem pa se je naveličal Artur sam, ko je videl, da ne spravi v pričakovano nejevoljo ne očeta, ne ravatelja.

Ko pa se je seznanil novi praktikant nekoliko z mladimi uradniki, ki so imeli takisto veselle nazore o življenju kakor on, je postal takoj zvest član nove družbe. Začel je spoznavati življenje od druge, nič manj prijetne strani, in se kmalu izborno zabaval med živahnimi somišljeniki, ki so govorili o vseh rečeh s tako ljubeznivo površnostjo in prešernostjo, tako bahato in odločeno, da se je videlo, da ji mne motijo še mladih glav pomisleki izkušnje in razmišljjanja. Siten in nadležen mu je bil odkraja samo občutek zardevanja ob kakšni bolj kosmati ali robati besed; toda s trdno voljo je premagal polagoma mučno občutljivost; in ker je smatral za demokratično dolžnost, da si prisvoji ne samo skupni način mišljenja, ampak tudi enako obliko govorjenja, je bil v kratkem času popolnoma vešč novemu občevalnemu jeziku. Časi je že tako zadel pravo struno, da so ga pohvalili tovariši, kako izbornoma kvalificira.

Ah, ubožica! Janez ni čutil nobene ljubosumnosti in se ni bal za Meto nič. Gosposka neumnost! si je mislil prevzeten, ko je videl, kako se trudi gospodič za naklonjenost, ki je njemu na ponudbo. On se je samo zabaval in se skrivaj z Dragico sporazumno muzal.

"Šopek za slovo gospodu Arturu, Meta!" je dejal, ko se je odpravil Artur, češ da se je predolgo zamudil, a da že dolgo ni prezivel tako lepega večera,

"Nagelj in rožmarin za mladenče" je dejala Meta, ko mu je pripenjala šopek. Arturu se je pod gorkimi žarki svetli oči zmetla vsa pripravljena zahvala.

"Jože in Janez, spremita gospoda Arturja", je dejala gospodinja in vsi trije mladeniči so odšli skupaj. Jemčevi pa so gledali moško zdaj za njimi, zdaj po drugih hišah, če stoje vendar ljudje na pragih in pri oknih. Tak obisk bi mogla prezreti samo največja zavist.

Gospod Artur pa je hodil poparten po Peščati. V gostilnico ni hotel iti, domov se mu ni mudilo. — Stvar se je bila končala sitno, pusto, drugač nego si je bil on mislil. Zdele se mu je, da je igral smešno, žalostno vlogo, takšno, da bi se sramoval pred tovariši. Da bi ti le ničesar ne izvedeli! Hitro je odtrgal Artur šopek od suknje in ga skril v žepu.

"Gospod Artur, eno smotčico!" je poprosila nekega dne pogumna de lava.

"Prosim, prosim", je hitel Artur, zadel od veselja.

"Pa še meni, je dejala druga in tretja in Arturjeva cigarnica je bila, kakor bi trenil, prazna.

"Zdaj pa še ognja, gospod Artur!" se je oglasila zopet ena, in Artur je prižigal cigarete, obkoljen od veselih deklet, ki so ga imele vse rade.

Artur je postajal predrznejši. "Ali Vas smem spremiti, gospodična?" se je zasmajala Meta. "Prosim... Ampak počakajva malo, da pridejo še drugi. Janez, Jože, Dragica, pride no!"

Artur, ki ni želel tolikega spremstva, je bil v zadregi. Ali naj ostane, ali naj odide? To bi bilo semešno, ono neprijetno. Ves rdeč je bil mladenič od premišljevanja, na kateri način da naj se osmeši. Medtem so došli Metini tovariši, ki so spoštljivo pozdravljali gospoda Arturja in ga prijazno vabili s seboj. Artur se je nasmihal, odzdravljal, podajal roko in šel z njimi. Kaj se mi more zgoditi? si je mislil.

Jemčeva hiša se je čutila silno počaseno. Po vina bi bila poslala mati, če bi ne bil ubranil Artur. Črnega kruha je morala prinesti na mizo in Meta je dodala domaćih jabolk. Artur je sedel za mizo se zahvaljeval za postrežbo in pripovedoval, kako da se hoče seznaniti z delavci in izvedeti, kako da se jim godi. Ljubeznivo je hvalebil.

in prijazno jedel jabolka.

Kdo da je v večji zadregi, ali visoki gost, ki je kazal tako vesel obraz in se v srcu tako grozno jezil nad svojo neumnostjo, ali nizki gostitelji, ki od plahe radosti niso vedeli, kaj da bi počeli je bilo težko določiti. Mirna sta ostala samo Janez in Meta, ki nista čutila socialne razdalje kar nič. Pomenkovala sta se z Arturjem odkrito in naravno kar z vsakim drugim človekom. Razvajeni mladenič je najprej nekoliko osupnil; a kmalu mu je začela ugajati odkritosrčnost, ki je imela preproste, a svoje nazore o svetu in svojo sodbo o ljudeh in ni prihuljeno čakala, kaj da poreko drugi.

Meti se je zdel ves dogodek tako smešen, da je govorila naprej in naprej, da je ne bi posilil smeh. Kadar se je obrnil proti njej, se mu je našmaja tako prisrčno, da mu je prešinila srce gorka sreča in da ni zapazil, kako poredno je potem izpod čela pogledala Janeza. S samoljubno zadovoljnostjo si je razgala Meta mladega gospoda neodločnost, boječnost in razburjenost in prav ugajali so ji nerodni pokloni, s katerimi je pokrival vročo zadrego. Njena prijaznost je bila namreč dobro preračunjena. Janez je moral videti in vedeti, da je njegova izvodenka tudi drugim in visokim gospodom všeč. Zakaj bi ona ne podražila za pokoro malomarnega fantata? Morda ga izpreobrne. Morda ga vname tuji ogenj.

Ah, ubožica! Janez ni čutil nobene ljubosumnosti in se ni bal za Meto nič. Gosposka neumnost! si je mislil prevzeten, ko je videl, kako se trudi gospodič za naklonjenost, ki je njemu na ponudbo. On se je samo zabaval in se skrivaj z Dragico sporazumno muzal.

"Šopek za slovo gospodu Arturu, Meta!" je dejal, ko se je odpravil Artur, češ da se je predolgo zamudil, a da že dolgo ni prezivel tako lepega večera,

"Nagelj in rožmarin za mladenče" je dejala Meta, ko mu je pripenjala šopek. Arturu se je pod gorkimi žarki svetli oči zmetla vsa pripravljena zahvala.

"Jože in Janez, spremita gospoda Arturja", je dejala gospodinja in vsi trije mladeniči so odšli skupaj. Jemčevi pa so gledali moško zdaj za njimi, zdaj po drugih hišah, če stoje vendar ljudje na pragih in pri oknih. Tak obisk bi mogla prezreti samo največja zavist.

Gospod Artur pa je hodil poparten po Peščati. V gostilnico ni hotel iti, domov se mu ni mudilo. — Stvar se je bila končala sitno, pusto, drugač nego si je bil on mislil. Zdele se mu je, da je igral smešno, žalostno vlogo, takšno, da bi se sramoval pred tovariši. Da bi ti le ničesar ne izvedeli! Hitro je odtrgal Artur šopek od suknje in ga skril v žepu.

"Gospod Artur, eno smotčico!" je poprosila nekega dne pogumna de lava.

"Prosim, prosim", je hitel Artur, zadel od veselja.

"Pa še meni, je dejala druga in tretja in Arturjeva cigarnica je bila, kakor bi trenil, prazna.

"Zdaj pa še ognja, gospod Artur!" se je oglasila zopet ena, in Artur je prižigal cigarete, obkoljen od veselih deklet, ki so ga imele vse rade.

Artur je postajal predrznejši. "Ali Vas smem spremiti, gospodična?" se je zasmajala Meta. "Prosim... Ampak počakajva malo, da pridejo še drugi. Janez, Jože, Dragica, pride no!"

Artur, ki ni želel tolikega spremstva, je bil v zadregi. Ali naj ostane, ali naj odide? To bi bilo semešno, ono neprijetno. Ves rdeč je bil mladenič od premišljevanja, na kateri način da naj se osmeši. Medtem so došli Metini tovariši, ki so spoštljivo pozdravljali gospoda Arturja in ga prijazno vabili s seboj. Artur se je nasmihal, odzdravljal, podajal roko in šel z njimi. Kaj se mi more zgoditi? si je mislil.

Jemčeva hiša se je čutila silno počaseno. Po vina bi bila poslala mati, če bi ne bil ubranil Artur. Črnega kruha je morala prinesti na mizo in Meta je dodala domaćih jabolk. Artur je sedel za mizo se zahvaljeval za postrežbo in pripovedoval, kako da se hoče seznaniti z delavci in izvedeti, kako da se jim godi. Ljubeznivo je hvalebil.

FRANK SEDLAK'S SONS
Izvršujemo
VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

Možje in žene

glasujte za

Walterja G. Davis

KI JE

republikanski kandidat

ZA

mestnega blagajnika

VOLITVE SE BODO VRŠILE

v torek, dne 5. aprila 1921.

Voliča odprta od 6 A. M. do 4 P. M.

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,
3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

Ima svojo redno mesečno sejo na sake prvo nedeljo v mesecu v Knausov voranji, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonita Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Grdin 1051 Addison Rd. W.; Društveni državnik Dr. J. M. Šeškar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ja let starosti in zavarujejo za posmrtnino \$1000.00 ali 250.00 noče društvo plačuje \$6.00 tenske bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v Mladinski oddelki od 1 do 16 let starosti in e zavarujejo \$100.00. Otroci po 16 etu starosti prestopijo k aktivnim člankom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000 lačevanje društvenih asek. pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti preokani od zdravnika naj kasneje do 15 ince vsakega meseca.

Za vse nadaljnja pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Povodnik: Matej Holnar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupančič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor John Stele, 6713 Edna Ave.

reyske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stoli sv. Vida.

CENIK KNJIG.

ki smo jih ravnokar prejeli iz stare domovine.

Korejska brata, povest, Rev. Spilman	.50
Preganjanje indijanskih misjonarjev, Rev. Spilman	.50
Mlada mornarja, Rev. Spilman	.35
Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik	.50
Vzorniki prvega sv. Obhajila	1.00
Peter Rokodelčič, povest	.75
Mladost, korotanska povest	.50
Alešovec, Kako sem se jaz likal. Povest slovenskega trpina	.50
Vodnik marijanski	1.00
Želišča v podobah	.50
Podrobni načrt za poučevanje verouka	.25
Vojimir ali Poganstvo in krst	.25
Jaromil, pravljica	.35
V zverinjaku, knjiga s podobami za otroke	1.00
Knjigovodstvo	.50
Slovensko-hrvatski katoliški shod, 1913	.50
Spolne bolezni	1.00
Crna Gora, pripovedna pesem	.25
Temelji krščanstva, Dr. Svetina	.75
Kateheze za prvence	.75
Dore, povest	.75
Trenutki oddih, povesti	.75
Slovenski pravopis	.75
Kratka zgodovina slovenskega slovstva	.25
Kraljica mučenica, zgodovinski roman	.50
Večeri ob Leinaku	1.00
Fran Erjavec, Izbrani spisi, povesti	1.25
F. S. Finžgar, Pod svobodnim solnicem	1.25
Bob za mladi zob, pesmi za mladino	1.25
Taras Bulba, povest	1.25
Angelček, za mladino	1.00
Sisto in Sesto, povest	.75
Kraljestvo čebel, mladinski spis	.75
Vojска in mir, misli seljskega modrijana	.75
Umní kmetovalec	.50
Poljedelstvo	.50
Biserne, Ivan Šašelj	1.00
Na potu v večnosti, nabožna knjiga	1.00
Venec slovenskih povestí	1.00
Zlatokopi, Spilman	.50
Iz moje celičice, M. Elizabeta	1.00
Stoletna prakta	.50
Naša pota, kulturna-politična predavanja	.50
Nebo žari, pesmi	.50
Prihajač, povest	1.00
Francoska slovinka	.50
Zločin v Sarajevu	.50
Pegam in Lamberger, povest	.75